

لہ نری پھر لس ورخی

ناول

Ketabton.com

ڈاکٹر عتیق اللہ (ژمن)

ڈاکٹر عتیق اللہ (ژمن)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دليکوال خبري:

لومړي ټولو لوستونکو او بيا هغه کسانو ته چې مينه
جذبه ژور احساسات په ځان او خپل الله تعالي باور
لرونکي وي ورپسي ددي ناول ټولو مينه والو ته
دزړه له کومې سلامونه وړاندې کوم خداي دي
وکړي چې په هر حال کي ياست روغ رمت او
خوشحاله و اوسي.

ډير خوښ يم چې د خپل عمر په نسبت مي دا دريم
کتاب ناول د (د نړي نه بهر لس ورځې) په ډيره
مينه بشپړ کړي او د گرانو لوستونکي لپاره مي ځيني
پيغامونه او هدفونه په نښه کړي دي خداي ډي وکړي
چې خپل اخذ ورڅخه وکړي.

زما نور دوه ناولونه هم دي که چيري مو لوستي نه
وي نو هغه هم درسره ولولئ انشاالله چې وخت به مو

ضايغ نكړي او د خپل خوښۍ ناول به مو موندلي
وي.

لومړي ناحقه سزا ناول
دوهم لار ورکې ځوان ناول
دریم دنړي نه بهر لس ورځې

ستاسي د تشويق په هيله

ډاکټر عتيق الله ژمن 🍀

د ناول موخه (هدف)

د دې ناول ژوره موخه دا ده چې د انسان د ژوند، مینې، زړورتیا، او باور واقعي ارزښتونه روښانه کړي. دا کیسه مور ته ښيي چې کله انسان له ستونزو، خطرونو، او له خپل حقیقت څخه د لرې والي سره مخ شي، نو یوازې مینه، قوي اراده، او توکل دی چې کولی شي هغه له بدمرغيو وژغوري او د خوشحالی لوري ته یې راوړي.

دا ناول دا پیغام لري چې ژوند د لنډو خو ډېر ژورو شپږو مجموعه ده، او کله چې ریښتینې مینه، اخلاص او فزیکي او روحاني نږدېوالی یو له بله سره یوځای شي، نو انسان د دنیا له هر نعمت نه غني کیږي.

دا ناول غواړي لوستونکي ته دا احساس ورکړي چې:

ريښتيني مينه يوازي د خبرو او وعدو نه ده، بلکې
هغه وخت معنا پيدا کوي چې انسان د خپل محبوب
لپاره له خطرې تېر شي.

زړورتيا د فزيکي جگړې نوم نه دی، بلکې د مينې د
ژغورلو، د ژوند د ارزښتونو د ساتلو، او د خپل
وجدان د پيروي کولو ځواک دی.

باور د هرې سختې لارې ملگری دی. که پر خدای
باور ولرو، که پر خپل محبوب باور ولرو، که پر
خپل تصميم باور ولرو، دا باورونه زموږ د کاميابۍ
دروازې خلاصوي.

ژوند تر هر څه زيات د لحظو او شېبو قدر غواړي.
کله چې انسان د خپل ژوند ارزښت وپيژني، نو

پوهيزي چې هر ه شېبه بايد د مينې، وفادارۍ او
اخلاص سره تېره شي.

دا ناول د مينې، احساس، قربانۍ، روحاني نږدېوالي،
او د انسان د دننيو او بيروني سفرونو بنايسته امتزاج
دی.

دا ناول دا راښيي چې:

کله ناکله مور له دنيا څخه بهر نه خو، بلکې ز مور د
مينې او احساساتو سفرونه مور ته داسې احساس
راکوي لکه له دنيا څخه بهر چې يو.

(متن)

• لومړۍ ورځ

د کابل په ښار کې د ژمي د موسم آخري میاشت وه. د واورې کوچني ذرات به په سړک باندې ځان اچاوه او یخ هم ورځ په ورځ له زغملو وتی.

یو تور موټر له گڼې گونې څخه تیر شو او یوه ښایسته او عصري جوړ کور ته ودرېد. له موټر څخه یو ښکلی ځوان چې توري عینکې یې وهلي وې، بوتونه یې په پښو، رسمي لباس، خریل شوي ږیره، د کور لور ته روان و. خپل لاسي راډو ساعت ته به یې بار بار کتل او د وارخطایي نښې یې له ورايه ښکارېدلې.

د یوې کوتې دروازه یې ټک ټک کړه. له هغې خوا ورته غږ وشو:

"صبر وکړه، جامې مې لا تر اوسه نه دي اغوستي!"

خوان چې جمیل نومېده، وویل:

"بناغلي انس! اوس هم ناوخته ده، کېدای شي مور پرواز له لاسه ورکړو."

"سمه ده، همدا اوس درځم."

انس چې دنگه ونه، جگ قد، پراخ ځيگر، ورین تندۍ، او د بنو اخلاقو څښتن یو تاجر و، اوس یې غوښتل چې د یوې غونډې لپاره له هېواده بهر د تړون په موخه لاړ شي.

په ډېره بېره یې جامې واغوستې او خپل اړین شیان یې واخیستل. جمیل چې رسمي همکار او سکرتر یې و، هم ورسره روان شو.

په لاره کې انس وویل: "هوا خو خرابه ده، خدای دې وکړي چې کومه ستونزه پېښه نه شي."

جمیل وویل: "بناغلي، که ستونزه پېښېدونکې وای، نو اوس به یې د پرواز د ځنډېدو خبر راکړی وای. ان شاءالله چې هېڅ نه پېښېږي او مور به دا بريالی سفر پای ته رسوو."

تر نیم ساعت مزل وروسته هوایې ډگر ته ورسېدل. خوشبختانه، پرواز یې له لاسه ورنکړ او پر خپل وخت ورسېدل.

انس او جمیل دواړه ډېر خوشحال شول، ځکه دا د دوی لپاره یو له گټو څخه ډک تړون و چې باید ځان ورته رسولی وای.

په الوتکه کې کیناستل، جمیل د کرکې څنگ ته او انس د جمیل څنگ ته. دواړو د یو بل په مخ کې د خوشحالی او کامیابۍ څرک لیده.

په الوتکه کې ډول ډول مسافرین ول، ځینې امریکایان، ځینې عربان، ترکان، پاکستانیان او افغانان هم ول، چې هر یو د بېلې موخې لپاره له هېواده بهر روان وو.

په دې وخت کې چې الوتکه ډکه شوه، یوه کورنۍ الوتکې ته راغله چې د انس خواته روانه وه. په دې کورنۍ کې یوه ځوانه نجلۍ، یو سپین ږیری سړی، او دوه نور ځوانان وو.

نجلۍ راغله، د خپلې کرسې نمبر او ټکټ یې وکتل او د انس د څنګ کرسې ته کښېناسته.

نجلۍ سره له دې چې افغانه معلومېده، خو د اروپایي ښکلا نه یې هېڅ کمښت نه درلود. سره له دې چې اسلامي حجاب یې کړی و، خو یوازې یې لاسونه، سترګې او د پښو پنجه ښکاره وه.

انس سره له دې چې یو لوی تاجر او د ډېرې شتمنۍ خاوند و، خو له انجونو څخه ډېر لیرې گرځېده. همدا یې د

برياليتوب يو راز باله او خپلو همکارانو ته به يې تل ويل: "د
بنځو، شرابو او نورو بې گټې کارونو څخه ليرې وگرځئ، نو
تاسو به هم زما په څېر لاس ته راوړنې ولرئ."

انس نجلۍ ته خاص اهميت ورنکړ.

د پرواز وخت شو، ټولو مسافرو ته لارښوونې وشوې. الوتکه
حرکت وکړه او مخامخ روانه شوه.

کله چې الوتکه پورته شوه، هغو مسافرو چې دا يې لومړۍ
ځل و چې په الوتکه کې سفر کوي، ټول ووپرېدل، چې د هغو
له جملې څخه د انس د څنگ نجلۍ هم وه.

هغې له وپرې خپل لاس د انس په لاس تکیه کړ.

انس هغې ته وکتل، نجلۍ خپلې غټې سترگې پټې کړې وې او
لاسونه يې ټينگ نيولي وو.

انس پوه شو چې نجلۍ وپربدلې ده.

کله چې دا حالت تېر شو، انس ورو ورو خپل لاس د نجلۍ له لاسه خلاص کړ او خپل لور ته يې کش کړ.

نجلۍ هم د انس دې حرکت ته متوجه شوه، ورو يې وويل:

"وبخښه! زما هېڅ پام نه و چې لاس مې نيولی دی."

انس پرته له دې چې يوه خوره مسکا وکړي، نور يې هېڅ ونه ويل. جميل ته يې وکتل چې هغه د کړکۍ له لارې ښکته گوري او د ښکلو منظرو ننداره کوي.
جميله،

تا بايد د هر څه پوره چمتووالی نيولی وی، ځکه زه هلته هېڅ تېروتنه نه غواړم.

– بلکل، بناغلي! څنگه چې تاسو غواړئ، همداسې به وشي.

انس په خپلو فکرونو کې ډوب ناست و او خپل راتلونکي پلانونه یې تنظیمول.

الوتکه هم خپله لاره لندوله او په خورا سرعت سره یې الوتنه کوله.

انس خپل چپ غوړ ته د یوه شي آواز محسوس کړ.

هغه څنگ ته وکتل. هغه انجلۍ ناسته وه، چې د چپس یوه قطی ورسره وه. کله به چې چپس یې د خوړلو لپاره له قطی نه رالیسته، قطی به یو ډول آواز کاوه.

انس هېڅ ونه ویل.

خو انجلۍ په شرمېدلي لهجه او خفه آواز ورته وویل:

– آیا تاسو چپس خورئ؟

— نه مننه، زه يې نه خورم، تاسو يې وخورئ.

په همدې خبرو کې وو چې ناڅاپه د خطر زنگ وو هل شو.
په ټولې الوتکې کې داسې څوک پاتې نه شو چې د وېرې
احساس دې ونه کړي.

په سپيکر کې همدا غږونه اورېدل کېدل:

— "لطفاً ځانونه محکم کړئ، د قمر بندونه مو خلاص نه
کړئ!"

مسافرو شور جوړ کړ، ځينو خو ستري ستري چيغې ووهلې.

په مسافرو کې د ډول ډول دينونو پيروان وو.

چا به ويل: "ای مری بگوان!"

چا به ويل: "يا الله!"

او ځينو خو له وپري چپ ناست وو.

الوتکه يوي او بلي خواته کږه وږه شوه، آواز يې هم بدل شو،
او لږ وروسته الوتکه مخامخ د ځمکې پر لور روانه شوه.

د انس څنگ ته انجلۍ او جميل دواړو چيغې وهلې، حتی
جميل خو له وپري انس ټينگ نيولی و.

انس، سره له دې چې مخکې له داسې حالت سره نه و مخ
شوی، بيا هم د نورو کسانو په پرتله ډېر زړور ناست و.
خو په زړه کې يې ويل: "زه به داسې ژر نه مړ کېږم. زما
ډېرې هيلې او ارمانونه پاتې دي. زما عمر خو لا اوس پنځه
ويشت کاله دی..."

بيا يې الله ج ته توکل وکړ، سترگې يې پټې کړې او له ځانه
سره يې وويل:

"يا الله! اوس نو يوازي ته مرسته کولی شې!"

الوتکه بيخي ځمکې ته نژدې وه چې ناڅاپه يو ستر آواز
واورېدل شو.

کلکينونه مات شول، د مسافرو بستې او بيکونه بنکته ولوېدل،
او اوبه الوتکې ته داخلي شوې.

انس ژر خپل قمر بند خلاص کړ او جميل ته يې هم د دې کار
وويل. جميل هم خپل قمر بند خلاص کړ.
انس په لوړ آواز وويل: "ټول کسان قمر بندونه خلاص کړئ
او د الوتکې نه ووځئ!"

په څو شيبو کې الوتکه له اوبو ډکه شوه. ځينې خلک لا هم په
څوکۍ بند پاتې وو، خو ځينو بيا ځان له الوتکې نه وباسه.

انس د جميل لاس ونيو، خو د جميل پښه د څوکۍ لاندې
راکير شوې وه. اوبه هم تر سينه پورې رسېدلې وې، لږ پاتې

و چې دواړه د اوبو لاندې شي. خو په هماغه شپبه د جمیل پښه خلاصه شوه، دواړه د دروازي په لور په اوبو کې تېرېدل.

خو لاره ډېره تنگه وه، ځکه الوتکه اوس تقریبا اویا سلنه له اوبو ډکه شوې وه. د چت او اوبو تر منځ یواځې لږ فاصله پاتې وه، چې دواړه د ډېرو ستونزو سره تېرېدل.

دروازې ته نژدې شول، که گوري یوه انجلۍ په اوبو کې ښکته پورته کېږي او د غټ غټ چیغو سره د مرستې غږونه کوي.

جمیل له الوتکې ووته، خو انس ځان انجلۍ ته ورساوه. هغه یې په خپله غېږه کې ونیوله داسې چې د انجلۍ سینه د انس له سینې سره کلکه ونښته. دواړو د یو بل د بدن تودوخه احساسوله، خو دا ځای د داسې احساس ځای نه و.

دلته هر څوک یوازې ځان ژغورلو ته لگیا وو، بل چا ته یې نه کتل.

انجلی هم هېڅ ونه ویل، یوازې د مرستې په تمه یې انس سخت نیولی و. انس هم په اسانۍ سره هغه له الوتکې وباسه.

د دوی خوشبختي دا وه چې الوتکه داسې ځای لوېدلې وه چې شاوخوا ډبرین قمرونه او د جزیرې په څېر ټوټې وې.

ټول خلک د اوبو په منځ کې لامبېدلو، هر څوک یوې یا بلې خوا ته روان وو. ځینو خو لامبو نه وه زده، هغوي لږ لږ پرتکونه وهل، خو وروسته اوبو لاندې کړل. دومره اوبه به یې وڅښلې چې د ټول عمر لپاره به یې بس وای.

انس، جمیل او هغه انجلی ځانونه یوې ډبرې ته ورسول. انجلی هم د توخي او ژړا تر منځ وه، جمیل خو له وپرې هېڅ پش ولاړ و، هېڅ یې نه ویل.

آسمان وریځې نیولی و، سخت باد هم و.

هغوی چې له اوبو وتلي وو، اوس ساړه ونيول. دا باد ډېر سور او تېز و، چا نه شو زغملی.

انجلی له یخ نه ریردېده، اوبنکې یې د اوبو سره گډې شوي وې. په ژړا یې وویل: "زما خاوند، ورور، او پلار مې چېرې دي؟"

بیا یې د اوبو لور ته منډه کړه.

انس له لاسه ونيوه، ورته وپې ویل: "صبر وکړه، هغوی به ځانونه وژغوري."

خو انجلی له هیلې ډکه لهجه کې ورته وویل: "ته یې له اوبو راوباسه، هیله کوم، وژغوره یې! که نه، هغه به غرق شي!"

انس ورته وويل: "سمه ده، زه به هڅه كوم. خو ته دلته پاتې شه."

بيا يې جميل ته مخ وړاوه: "جميله! ته به له دې سره وي، پام پرې كوه! زه ژر بيرته راتم."

جميل سر بنكته پورته كړ، خپل كوټ يا بالاپوش يې په انجلۍ واچاوه، كه څه هم هغه هم لوند و.

مازيگر و، لمر د سمندر شاته د ځان پټولو په حال كې و...

انس په اوبو كې يوه او بله خوا نارې وهلي، خو هېچا يې آواز وانورېد. تر ډېرو هڅو وروسته بېرته له اوبو راووته او نا هيلۍ د نجلۍ لور ته راغۍ. دا هغه وخت و چې د شپې تياره تازه خپره شوې وه او د لمر ځلا يې ځاى د سپوږمۍ كمزورې رڼا ته پرې ايښى و.

نجلۍ چې له لرې انس وليد، نو ناڅاپه يې چيغې او فريادونه وكړل او په ډېر حسرت يې ژړل.

انس او جمیل دواړو هڅه کوله چې د صبر او زغم خبرې ورته وکړي، خو د نجلۍ اوبنکې لکه د فواري یو پر بل پسې تویېدې.

انس وویل:

«اوس ما بنام شو، تلیفونونه هم لامده شوي دي او دلته د شبکې سیګنال هم نشته. باید دا شپه همدلته تېره کړو، سبا به بله خوا ته لاړ شو.»

سپورمۍ او ستوري د تیارو واکمني ماته کړې وه، هر څه د دې ډبرینو غونډیو په منځ کې روښانه بنکارېدل. خو دلته یخ شدید و، داسې څه یې نه لرل چې د دې سړې هوا مخه پرې ونیسي.

د یخ سره سره لورې هم دوی ته د وېرې احساس ورکاوه، ځکه دلته یوازې ډبرې او اوبه وې، نور هېڅ نه.

له لري د لیوانو او سپیو غږ او رېدل کېده چې نور هم ویره او وحشت خپرېده او د دوی پر زړونو یې اغېزه کوله.

انس وويل:

«مور درې واړه ستړي يو، يخ هم ډېر دی. راحۍ چې دلته د
ډبرو په منځ کې يو خوندي حای پيدا کړو او همدلته ویده
شو.»

خو جميل او نجلۍ هېڅ ونه ويل، داسې بنکارېده لکه چې د
انس خبره يې نه وي اورېدلې.

نجلۍ وويل:

«زه خپله کورنۍ غواړم! زه دلته نه پاتې کېږم، زه غواړم د
خپل پلار او ورور غېږې ته حان ورسوم.»

جميل په لږزنده غږ وويل:

«ستا خبره سمه ده، خو اوس هېڅ نه شي کېدای. مور نه
پوهېږو چې هلته به څه راته مخ ته شي. د انس خبره قبوله
کړه او زموږ سره پاتې شه، د ژوندي پاتې کېدو چانس شته.»

نجلی لږ فکر وکړ، بیا یې وویل:

«سمه ده، خو زه به چپري ویده شم؟»

انس وویل:

«راځه، یو ځای به په گډه پیدا کړو چې خوندي وي او له هېڅ خطر سره مخ نه شو.»

دری واړه د غونډیو او درو په منځ کې روان وو.

یخ باد د نجلی ورېښمین وینستان یوه او بله خوا اړول، د نجلی زامنې د یخ له امله کړپ، کړپ کول، خو څه یې نه ویل.

بیا یې یو ځای پیدا کړ چې د سیند په غاړه و.

ډبرې ډبرې لورې وې او په منځ کې یې یو خالي ځای و. همدا ځای یې د شنېدو لپاره مناسب وباله.

جمیل د انس څنگ ته ځملاست او خپل بالاپوش یې په ځان واچوه.

انس هم داسې وکړل، خو نجلۍ لا هم ناسته وه او تر ډېرې
مودې پورې يې دواړو ته کتل.
هغوی ویده وو.

بنایي نجلۍ فکر کاوه که چېرې د دوی ترڅنګ ویده شي،
انساني جذبې به يې راوینښه شي او خدای مه کړه چې څه
ناوړه پېښه رامنځته نه شي.

په همدې فکرونو کې غرقه وه، خو آخر يې زړه ورته وویل
چې د انس څنګ ته لاړه شه او هلته ورسره په یوه بستر کې
ویده شه.

نجلۍ هم ورغله او د انس څنګ ته ځملاسته، خو انس ویده و
او له هېڅ شي خبر نه و.

د شپې دریمه برخه وه چې انس سترګې وغړولې، خو
سترګې يې همداسې رډې پاتې شوې.

نجلی انس په غېږ کې نیولی و، وینتان یې د انس پر سینه
خواره واره وو.
انس فکر وکړ، بنایي نجلۍ دا کار د یخ له امله کړی وي او
له ځانه ناخبره وي.

خو انس هم انسان و. تر دې دمه هېڅکله دومره نېردي له
نجلۍ سره نه و شوی.
ډول ډول فکرونه یې ذهن ته راغلل، خو ځان یې کنټرول
کړ، د نجلۍ د نرم بدن پر ځای یې یوازي د هغې د وینتانو
خوشبويي احساس کړه او بیا یې سترگې پټې کړې.

• دوهمه ورځ

د سهار لمر راوخوت. لومړی څوک چې سترگې یې خلاصې
کړې، هغه جمیل و.
ده په نورو ملگرو غږ وکړ او هغوی هم له خوبه راپاڅېدل.
انس چې لا یې سترگې له خوبه نیمې پټې وې، ورو ورو یې د

لمر د وړانگو تودوخه احساس کړه. کله چې يې سترگې پټې له خوبه خلاصې کړې، د يوې ښکلې منظرې ننداره يې وکړه.

لمر تازه د سيند له شانې راختلې و، هوا سره او د آسمان لويديځ لور ته يوه غټه، توره، طوفاني وريځ ښکاره کېده. دا وريځ د هر ليدونکي زړونه اندېښمنول.

انس وويل:

"موږ بايد ژر د نورو کسانو سره يوځای شو، يا لږ تر لږه د ښار خدماتو ته ځان ورسوو."

ناڅاپه د يوې انجلۍ چيغه پورته شوه:

"څوک يې؟ څوک يې؟!"

انس ژر د هغې خواته منډه کړه. انجلۍ يوې خوا ته گوته نيوله. د هغې خوا يو ګڼ ځنګل و چې د سيند له غاړې څو کيلومتره لرې پروت و.

انس پوښتنه وکړه: "څه وشول؟"

انجلی بېړه سره وویل: "ما یو سړی ولید، هغه د ځنگل خواته روان و!"

انس وویل: "مور باید هغه پسي ورشو، شاید هغه هم د همدې الوتکې مسافر وي."

جمیل ور غبرگه کړه: "ته څنگه پوهیږې چې هغه هم مسافر دی؟"

انس وخنډل: "بی عقله! دلته نور څوک کېدای شي؟"

دری واړه د ځنگل په لور په بېړه روان شول. کله چې ځنگل ته ورسیدل، شنه لوی ونې، لور لور ډډونه او یو ډول روحاني

سکون خپور و، خو د ویرې او وحشت نښې هم پکې موجودې وې. ځنگل لوړې ژورې سیمې درلودې.

دوی پسې ننوتل، خو هغه سړی نور ښکاره نه و.

انس په لوړ آواز غږ وکړ: "څوک شته؟ څوک شته؟ مور مرسته غواړو!"

خو هېڅ ځواب یې وا نه ورېد.

انجلی اندېښمنه شوه: "مور باید بیرته لاړ شو، دا ځای ماته ښه نه ښکاري."

انس وویل: "دا ځای سم دی، مور باید تر دې ځنگل واړوو، شاید هلته نور انسانان پیدا کړو."

انجلی غوسه شوه: "ته کوم پیغمبر یا جن یې چې راتلونکي درته معلوم دي؟ ولي بايد ستا خبره و منو؟"

دا وويل، غلي شوه او شاته يې مخ و اړاوه چې اوبسکې پټې کړي.

انس غلي، خو بيا هم وويل: "زه پیغمبر نه يم، زه يوازي د تجربې له مخې وایم. که ته نه غواړې له مور سره لاره شي، نو مجبوره نه یې، خو زه نه شم کولای چې تا دلته یواځې پرېږدم."

جميل مداخله وکړه: "اوس دا د جنگ وخت نه دی، بايد د خلاصون لار پيدا کړو."

انس روان شو، خو کله چې شاته يې وکتل، انجلی هلته نه وه.

انس وارخطا جميل ته وويل: "انجلی چېرته ده؟!"

جمیل هم حیران شو: "زه نه پوهېږم، همدلته وه!"

انس غوسه شو: "تا ولې هغه یواځې پرېښوده؟! نه پوهېږي چې دا انجلي ده او نه شي کولای له خطر ه ځان خلاص کړي!"

جمیل وویل: "قسم خورم، زه نه پوهېدم چې دا به له مور څخه بېله شي."

انس وویل: "اوس ژر هغه ولټوی!"

دواړه د ځنگل په اوږدو کې د انجلي پسي وگرځېدل، خو لکه چې دا انجلي د ځمکې له مخ نه ورکه شوې وي. هېڅ يې پيدا نه کړه.

انس پر يوه تيره کيناست، ستريا او لوره يې له څپرې بنکاره وه. د جميل حال تر انس هم خراب و.

جميل ساه واخيسته: "مور بايد د هغې لپاره خپل ژوند د خطر سره مخ نه کړو. دا د هغې خپل انتخاب و."

انس وويل: "ته هم سم وايي... راءه، خو."

باران هم پيل شو، د طوفاني باد سره. د ونو بناخونه يوي او بلې خوا ته تپت او جگېدل. عجيبه صحنه وه؛ باران و، خو د ونو د ضخامت له امله باران تر ځمکې نه رسېد.

يخ، لوره او خټه دوی ډېر ستري کړي وو. قدمونه يې ورو ورو شول. له لري يوه جونگره بنکاره شوه، لکه د ونو له ډډونو جوړ کوچنی کور.

دوی ورغلل، خو هغه څه چې ولیدل، د دوی د امید خلاف و. انجلی په یو غټ پری تړل شوی وه. د بدن ځینې برخې یې په وینو ډبې وې. سر یې ځوړند و، ویښتان یې پر مخ خواره وو.

انس او جمیل له حیرت او ویرې ولاړ پاتې شول. مخ ته یې ورنږدې شول، خو ناڅاپه یو غږ د انس غوږ ته ورسېد. کله چې مخ یې اړاوه، یو قوي گوزار یې پر سر وشو او پر ځمکه ولوېد. جمیل هم بې سده شو.

انس چې سترگې خلاصې کړې، سر یې سخت درد کاوه، لاسونه یې تړل شوي وو. جمیل هم د ده تر څنگ بېهوښه پروت و.

انس گوري، چې یو عجیب، وحشتناک کس مخې ته ولاړ دی. اوږده ویښتان، تور سترگې، لوڅ بدن، یوازي ځینې ځایونه یې پوښلي. په یوه لاس کې نیزه لري او په بل لاس کې یوه کتوره. د کتوري لاندې د جمیل له زخم وینې څڅي.

انس غږ وکړ: "ته څوک يې؟ ولې مور وهرې؟"

خو هغه کس پر عجيب لهجه خبرې کولې، چې انس پرې نه پوهېده.

خو هغه سړي چينغې وکړې، ناڅاپه گڼ شمېر کسان د ونو له څانگو راکښته شول. ټول يو ډول جامې لرلې، ناڅاپي خوښي يې کوله.

باران د انجلۍ پر مخ څاڅکي څاڅکي پرېوت. هغې سترگې خلاصې کړې، انس ته يې هيله من نظر وکړ، خو بيا بې سده شوه.

ماښام شو، باران ودرید، خو یخ لا ډېر قوي و. لوړه او تنده دواړه پر انس او جمیل زورولې وه، خو لاسونه يې تړلي وو.

انس وويل: "مور ته اوبه راكړئ! مور مړه كېږو! تاسې انسانان نه ياست؟ تاسې د كومي دنيا مخلوق ياست؟!"

هغوی یو بل ته وکتل او بیا یې په زوره سره وخنډل، لکه انس چې کومه ټوکه کړې وي.

ناڅاپه ټول و خوځېدل، داسې لکه چې کوم مهم کار پېښ شوی وي. ټول په درناوي لاسونه په نامه ودرېدل. د ليرې نه لورې لورې چيغې د دوی غوږونو ته رسېدې چې ورو ورو نږدې کېدلې.

انس هاغه لوري ته متوجه شو، که گوري خلکو یو کس، چې د دوی په څېر مسافر بنکارېده، را روان کړی دی. په سختو وهلو یې وهی، د سوتیانو او لرگیو گوزارونه پرې باران وو. د هغه کس له بدن څخه وینې څڅېدې، چيغې یې وهلي او زاری یې کولې.

تر څو چې راغلل او د دوی ترڅنگ يې کپناوه. لږ وخت وروسته يو ددې خلکو له مشرانو څخه بنکاره شو. ټول ورسره سجده ته ورته حرکت وکړ. هغه نږدې راغی، د هغه بېچاره يې له سر نه ونيو او د خلکو ترمنځ يې ځملولی.

مشر په خپله ژبه يو کس ته اشاره وکړه. هغه ورغی او له دې مسافر څخه يې ټول کالي او جامې وويستي. سړی يې لوڅ پرېښود.

انس د شرم له امله د انجلۍ خواته وکتل، هغې ژړل او سترگې يې پټې کړې وې.

مشر بيا يو څه وويل. بل کس ورغی، د مسافر په نس باندي کپناست. لويه برچه يې ورسره وه. د سړي ويښتان يې راکش کړل او په غاړه يې چاره تېره کړه. سړی لږ لږ و خوځېد او بيا بې حرکتې پر ځمکه پرېوت. ساه يې وخته، وينې يې پر ځمکه ښوې.

ټول خلک د خوښۍ نخا ته ولاړل. مشر يې د ترنم په ډول
لورې نارې وهلي.

انجلي او جمیل چې دا وپرونکې منظره وليده، له وپرې يې
نارې شروع کړې.

انس له ځان سره وويل: «دا څه وحشت دی؟ دا څنگه انسانان
دي؟ ايا دوی به مور همداسې ووژني؟»

هغوی د هغه کس جسد په رسۍ باندې پورته ځورند کړ. د
هغه وینه يې په پيالې کې راټوله کړه او بيا يې خلکو ته
وویشله. هغوی په ډېره خوشحالی دا وینه وڅښله او خوند يې
ترې اخيسته.

شپه ډېره تياره وه. هر خوا چوپتيا خپره وه. يوازي د ليرې نه
د لیوانو او سپيانو غيا اورېدل کېده. شپه تر نهايت ویرې ډکه
وه.

انس په خفي آواز وويل: «ماته څوك نږدې يې؟»

خو هيڅ غږ يې په ځواب كې وا نه وړېده.

بيا يې غږ وكړ: «ماته څوك نږدې يې؟»

لږ شېبه وروسته يې يو ريزديدلی او ژړا ډك آواز واورېد. دا هغه انجلۍ وه.

«زه يم... څه وايې؟»

انس: «ماته نوره هم نږدې شه، هله ژر كوه!»

انجلۍ: «ته اوس له موقع څخه استفاده كوي؟ دا ځای د دې خبرو نه دی!»

انس: «اففف انجلي، اعصاب مي خرابوه مه! څه چټيات وايي؟ ژر شه، خپل لاسونه زما لاسونو ته ورنژدي كړه، دا د رسي غوټه خلاصه كړه. وخت نه شته، هله ژر كوه!»

انجلي هم، په بیره سره ځان ورنژدي كړ، خو د توري تيارې له امله هيڅ نه معلومېدل. د انس په لارښوونه دواړه ډېر سره نژدي شول.

هغې د انس د لاسونو رسي خلاصولي، انس هم په تلوار د انجلي لاسونه خوشي كړل. بيا يې په جميل پسي غبرونه وكړل. جميل لېرې تړل شوی و. هغه هم خوشی كړل سو.

شا او خوا يې وكتل، خو هيڅوك ورته ښكاره نه شول.

انس وويل: «دا ټول خلك چپرته دي؟ ولي هيڅوك نه ليدل كېږي؟»

جمیل: «هله ژر کړئ، درځئ! مخکې له دې چې دوی خبر شي!»

دریو اړه په خفي قدمونو د وتلو هڅه وکړه. کله چې له هغه ځایه لږ څه لپرې شول، درېو اړه لاسونه سره نیولي وو او منډې یې کړې، خو د تاریکې له امله یې نشو کولای چې لږ چټک ځغلي.

په همدې منډو کې د سهار رڼا د توري تيارې واکمني ختمه کړه.

• دريمه ورځ

د لمر وړانګې د جمیل په سترګو ولګېدې، سترګې یې نیمې خلاصې کړې. بیا یې د څنګ سړي ته، انس ته غږ وکړ. انس هم له خوبه راویښ شو. شاوخوا یې وکتل. ټوله دښته وه، د لري نه یو ځنګل ښکاره کېده، هغه هماغه ځنګل و چې دوی ترې تېره شپه تښتېدلي وو.

انس وویل:

– جميله! هغه نجلۍ چيرته ده؟

جميل وکتل:

– والله نه پوهېږم، پرون ما بنام خو دلته وه.

دواړو شاوخوا ولټول.

انس وپوښتل:

– د هغې نوم څه و؟

جميل ځواب ورکړ:

– هغې ماته خپل نوم زهرا ویلی و.

دواړو په لوړ آواز د زهرا نوم اخیسته، خو هېڅ ځواب نه راتله.

ناڅاپه له لرې یو توري ډلې ښکاره شوي.

انس، اندېښمن شو:

– دا څوک دي؟ ولې زموږ په لور را روان دي؟

کله چې ډله ورنژدې شوه، پوه شول چې دا هماغه مسافرین دي چې د سختو حالاتو سره سره ژوندي پاتې شوي وو. په هغوی کې زهرا هم وه.

زهرا وویل:

– ما دا خلک د شپې په تیارو کې ولیدل. زه ورپسې شوم. کله چې ورسېدم، نورو ته مې هم خبر ورکړ چې انس او جمیل هم دلته دي. نو هغوی هم زموږ د ژغورلو لپاره راغلل.

انس په مهربان نظر ورته وکتل:

– مهرباني وکړه مات ته یوازې انس وایه، بناغلي انس مه وایه. خو ولې دې موږ نه وینولو؟ که څه پېښ شوي وای، ته خو یوازې وي...

انس لا خبره نه وه ختمه کړې چې یو کس ور پرې کړ:

– اوس دا خبرې مه کوی، مهم دا دی چې مور سره یو ځای ده. دا اوس خاوند او ورور لري.

انس لږ په غوسه ورته وکتل:

– دا خاوند او ورور یې چیرته وو کله چې دا له سختو ستونزو سره مخ وه؟

دوی یو بل ته وکتل. یو کس، چې عرب و، په عربي ژبه څه وویل. بل کس یې ژباړه وکړه:

– وایي چې نور باید خپل سفر ته دوام ورکړو، بې ضرورته بحث مه کوی.

امیر، چې د زهرا کوژدن و، د هو سر وښور او ه:

– هو، باید همداسې وشي، کنه نه پوهیږم د چا پوزه او د چا خوله به ماته شي.

دوی یو بل ته نږدې روان وو. ټوله دښته وه. بوټي نه وو،
شگه وه. له لرې توري وریځې د آسمان په څنډه کې ښکاره
شوي، برېښنا او تندر هم ورسره غږېدل. داسې معلومه لکه
د کومې لويې پېښې اعلان.

يو بوډا هندو، په اردو ژبه وويل:
– ژر شی! باران او یخ راتلونکی دی، بیا به ډېر مشکل شي.

ټول تک ته چټک روان شول.

جمیل، چې د انس ترڅنګ روان و، ورو ورته وويل:
– دا نجلۍ خو ځوانه ده، نو دا خاوند یې څنګه؟

انس څه ونه ويل.

جمیل بیا وويل:
– ښاغلي انس! تا وانه وربدل چې ما څه درته وويل؟

انس سترگې پټې او خلاصې کړې، داسې ښکارېده لکه دا
خبره يې زړه ته لوبدلې وي.
– ها، څه دي وويل؟ کومه نجلۍ يادوي؟

جمیل وځندل:

– هغه زهرا... هغه ښکلې نجلۍ.

انس، خواشینی شو:

– جميله! مور په څه حال کې یو، ته څه وايي! بې عقله، تا خو
د هغې نوم هم زده کړی. نور یې مه یادوه، ځکه هغه اوس
خاوند لري او ورور لري.

جمیل وويل:

– سمه ده، نه یې یادوم. خو...

انس یې خبره پرې کړه:

– اوس نور څه مه وايه، د هغې نوم هم مه اخله.

جمیل سر خورند روان شو.

په لاره کې یوه حجاب لرونکې نجلی د انس ترڅنگ شوه. ورو
یې ورته وویل:

– تا خو مننه هم ونه کړه.

انس حیران شو:

– ته څوک یې؟ او ولې باید مننه وکړم؟

انجلی موسکې شوه:

– زه زهرا یم. مننه خو باید وکړې ځکه ما دومره خلک تاته
راوستل.

انس ژور اسوېلی وکړ:

– ته يې؟ سمه ده زهرا جانی! اوس لاړ شه د خپل ميره
ترڅنگ ودرېږه. نور ولې زما سره خبرې کوي؟

زهرا، لږ خفه شوه:

– تا اوس د هغه خبرې جدي ونيوي؟ هغه يوازي زما کوژدن
دی، هغه وخت مې قبول کړی و چې زه لا ماشومه وم. زه
هغه نه غواړم، خو د پلار له امله مې څه نه وو ویلي. اوس
مې زړه بل ځای ته دی.

انس ژر د موضوع اړولو هڅه وکړه:

– ته باید له ما څخه مننه وکړي، ځکه ما دې څو ځل ژوند له
مرگه ژغورلي دي خو تا هر ځلي يواځي جنگ راسره کړي
دي.

زهرا شرمېدلې وويل:

– هو، سمه ده. زه بخښنه غواړم، اوس مننه کوم. بناغلي انس!
مننه.

انس وخنډل:

– ستا څخه هم مننه چې زه دې یاد وم.

زه را يو خندا وکړه، لایې خندا نه وه خلاصه شوي چې امير،
د هغې کوژدن، راغی. زه را يې په غوسه لاس کې ونيوه او
شاته يې يوړه. انس د سترگو له کونجه ورته وکتل، هغوی
دواړه سره لانجه کول.

جمیل ورته وویل:

– بناغلي انس، دا انجلی څوک وه؟

انس نفس راويست:

– جميله، لږ غلی شه! اوس زه درته حساب درکوم.

جمیل وخنډل:

– سمه ده، سمه ده، غلی سوم!

سفر يې دوام درلود. کله کله جميل ځان ته مسکېده. باران هم پيل شو. د لمر د لوېدو وخت و. د باران څاڅکي د ځمکې پر مخ د ټک ټک غږ کاوه.

باران تيز شو. هندو راج، په اردو ژبه وويل:
— ژر شئ! مخته يو ځای شته، هلته به ځانونه د باران څخه پټ کړو.

ټول د هغه پسې روان شول.

د باران سره بريننا، تالنده او تيز باد هم وو. د باران هر څاڅکي د انسان پر پوستکي د ستنې په څېر لگېده. ټول د يخ له امله رپرديدل، خو د پټېدو کوم ځای نه وو.

توره وريځ لږ وروسته تېره شوه. ټول لمده وو. يخ باد لا هم چلېده. لمر هم د لري غرونو شاته پټ شو.

هندو راج وويل:

– زه د سمندر بوی حس کوم، داسې بنکاري چې نږدې سمندر وي.

يو ترکي، په ترکي ژبه وويل:

– زه هم دا بوی حس کوم، خو که دا سمندر وي، زموږ لاره غلطه ده. بايد شاته ولاړ شو يا بله لاره پيدا کړو.

راج، سترگې پټې او خلاصې کړې:

– ستا خبره سمه ده، خو موږ بله لاره نه لرو، بايد همداسې روان شو.

ټول خلک حيران پاتې شول چې اوس بايد کوم لوري ته لاړ شي.

هغه عرب چې سور او سپين رنگ يې لرلو، شني سترگې يې
وي او چاغ غټ سړی و، په عربي ژبه وويل:
"زه په دې لاره له تاسو سره نه ځم! مور له يوه سمندر څخه
تښتېدلي يو، اوس بل سمندر ته روان يو!"

يو بل کس ژر دا خبره ترجمه کړه.

انس ځواب ورکړ:

"کاکا! مور سل فيصده مطمئن نه يو چې هلته به خامخا سمندر
وي. مور بايد لار شو، وگورو چې هلته څه دي، لاره شته که
نه."

د انس خبرې څو کسانو تاييد کړې.

خو بحثونو زور واخيست. هر چا به يو څه ويل. ځينې د عرب
طرف ته تلل غوښتل او ځينې د انس او د هندو راج له پلې
سره پاتې شول.

زهرا هم د انس په خوا ولاړه وه، خو امير ورپسې راغی،
لاس يې ونيو او د عرب ډلې لور ته يې کش کړه.

همدا وخت هغه سور ترکي، چې ژير ويښتان يې لرل او گرد
خولۍ يې پر سر وه، غږ وکړ:
"تاسې دا لانجه دلته پرېږدئ! دا وخت د جگړې نه دی! تاسې
څه کوئ هااا؟"

ټول يو لحظه چوپ شول. بيا د هندو راج خبره په گډه ومنل او
د هغه په لوري روان شول.

مابښام نږدې کېده. د ځمکې پر اوږدو ستوري خوري وري
بنکارېدل، لکه د مسافرو په حالت خنډېږي.

چې ورسېدل، رښتيا هم د هندو راج او د انس د اټکل سره سم،
هلته سمندر وو. خو د ساحل پر غاړه هر ځای مات مات لرگي

پراته وو. د سمندر څپې سختې وې، يوه پر بله پسې راتلې، غرونه يې کول، او جوش يې درلود. ستوري د سمندر په اوبو کې داسې انځورېدل، لکه دوه اسمانه چې سره مخامخ شوي وي.

د عرب ډلې خلکو غرونه پورته کړل:

"مورن خو ويلې وو چې دلته سمندر دی! تاسې ولې مورن دومره اوريد سفر ته راوستلو؟"

هندو راج چې پخپله هم ملامت معلومېده، غمجن ولاړ و. نه پوهېده چې څه وکړي او څنگه دا جنجال ختم کړي؟

خلکو يو پر بل تورونه لگول. انس هم په فکر کې ډوب ولاړ و. سمندر ته يې کتل. حل لاره نه تر سترگو کېدله. فکر يې کاوه: "دا څه بلا ده؟ ژوندي پاتې کېدلو ته هېڅ وسيله نه لرو، خو هيله مو لا ژوندي ده. الله ته مو تکیه ده. کېدای شي چې سلامت خپل کلي ته ورسېږو."

همداسې ژور فکرونه يې کول، چې ناڅاپه چا د هغه پر اوره لاس کېښود. په اردو ژبه يې ورته وويل:

"ايا ته اردو پوهېږي؟"

انس چې پورته وکتل، هندو راج و. بریتونه يې تر پخوا ډېر اوږده معلومېدل. انس هم په اردو وويل:

"هو، لږ لږ پوهېږم."

راج وخنډل:

"ډېر ښه! ما ته داسې ښکاري چې مور بايد له دې لرگيو نه يوه کښتۍ جوړه کړو او د دې سمندر نه واوريزو."

انس چې لرگيو ته يې پام شو، ورو ويل:

"خو ميخونه نه لرو، او کسب هم چا ته نه دی زده. بل دا چې مور نه پوهېږو چې د دې سمندر هاخوا څه شی دی!"

راج حواب ورکړ:

"ستا خبره سمه ده، خو يو چم به پيدا کوو. کښتۍ بايد جوړه کړو! زه فکر کوم چې دا سيمه د هندوستان پورې تړلې ده. ځکه چې زمونږ د الوتکې له لوبډو مخکې ډېر اوږد سفر نه وو شوی."

انس ورو ويل:

"زه نه پوهېږم چې څه وکړو، خو داسې ښکاري چې ستا خبره بايد ومنو."

راج د انس پر اوږه لاس تپ کړ او وويل:

"زويه! بگوان، خدای، به زمونږ سره مرسته وکړي. سبا بايد د کښتۍ جوړولو کار پيل کړو."

انس وويل:

"ولې يې همدا اوس پيل نه کړو؟"

راج ځواب ورکړ:

"اوس تياره ده، هيڅ نه ليدل كېږي."

بيا دواړه د خلكو خواته لارل او ټولو ته يې وويل:
"اوس ارام وكړئ، سبا به د كښتۍ جوړولو كار شروع كړو."

ټولو ومنله، خو خلك سخت وږې وو. دوي ورځې شوې وې
چې هيڅ يې نه وو خوړلي، يوازي يې اوبه څښلې.

انس له سمندر څخه لږ لري لار، يوې شگلني غونډۍ ته
وخوت، سر يې پرې كېښود، اسمان ته يې كتل. ستوري
سترگې وړ وهنې. په ژور فكر كې ډوب و. همدلته لمونځ هم
ادا كړ.

شپه ورو ورو تېرېده...

● څلورمه ورځ

د سهار د لمر څرک لانه و بنکاره شوی، چې راج د انس پښه په پښه ووهله او له خوبه یې را وپښ کړ.

انس د شپې بڼه ارامه خوب کړی و، خو دلته هوا ډېره سپره وه او د ځان ژغورنې لپاره یې هېڅ امکانات نه درلودل. لومړی یې اوبه راواخیستی، اودس یې وکړ، او د سهار د لمانځه لپاره ودرېد.

راج له لرې د انس ننداره کوله چې هغه په عبادت بوخت و. کله چې انس له لمونځه خلاص شو، د راج پر لور په بیړه ورغی. راج تر دې دمه ډېر خلک او ځوانان دې کار ته چمتو کړي وو.

انس له مسکا سره:

— راجه، ایا د میخونو غم دې هم وخور؟

راج د لرگیو څو ټوټې په لاس کې نیولې وې، سترگې یې رڼې کړې او ویې ویل:

— هو، ما ټوله شپه په همدې فکرونو کې تیره کړه چې څنگه به بې له میخونو کښتۍ جوړه کړو. بالاخره دې پایلې ته ورسېدم. دا وگوره، دا څنگه ده؟

راج یوه د لرگیو ټوټه ور وښوده چې درې نورې ټوټې ورسره کلکې نښلول شوي وي.

انس حیران شو:

— دا څنگه؟ بې له دې چې میخونه پکې ټکول شوي وي، دومره کلکې سره نښتې؟

راج موسکې شو او توضیح یې ورکړه:

— ما د خپل عقل او تجربې پر بنسټ داسې طریقه جوړه کړې ده. د هر لرگي سر مې د نېزې په شان تېر کړی، او د مقابل لوري لرگي کې مې داسې سوری جوړ کړی چې دا تېره شوي برخه پکې کلکه کېږي. نو لرگي یو له بله نه جلا کیږي.

انس:

— واو راجه! تا خو واقعاً ډېر زحمت ایستلی. دا طریقه خو ډېره بڼه ده، خو دا وایه، مور به له دې وړوکو لږگیو نه څنگه دومره لویه کښتی جوړه کړو؟ او څنگه به دا کار ژر ژر خلاص کړو؟

راج له هیلې ډکه لهجه کې وویل:

— کار لږ سخت دی، خو مور ډېر خلک یو. باید هر څوک د ځان د ژغورلو لپاره کار ته متې راوښاري. هېڅوک باید له کاره شاته پاتې نشي.

ټولو، که هلکان وو او که نجونې، په ګډه د کښتی جوړولو کار پیل کړ. راج لارښوونه کوله، نور کار کاوه.

تر څانګې پورې د کښتی ځینې برخې جوړې شوې وې، خو خلک نور د کار کولو توان نه درلود، ځکه ټول وړې وو او په بدن کې یې انرژي نه وه پاتې.

خو د متل خبره ده، "د دنیا کار په امید روان دی". هغوی هم خپلې هیلې نه پرېښودې او کوبښن یې کاوه چې کار بشپړ کړي. ټول لکه مېرېان د سیند غاړې ته منډې وهلې، لږکي یې له سینده را ایستل.

یو کس حیران شو:

— دا لږکي نو دلته څنګه راغلي دي؟

بل کس ځواب ورکړ:

— ما څو ورځې مخکې په انټرنټ کې لوستي وو چې د بنگله دېش یوه لویه بېړۍ ډوبه شوې ده، بنایي دا لږکي هم د هماغې بېړۍ پاتې شوني وي.

کار ډېر چټک روان و. د غرمې لمر بڼه ګرم و او د دوی د شپې یخ بیخي هیرې شوې وو.

زهرا د خپل ورور نصیب او امیر ترڅنگ ناسته وه. نصیب
عمر کې کوچنی و، شاوخوا پنځلس کلن، خو د ده کارونه د
پنځوس کلن سړي په څېر وو. هغه ناست وه، فکر کې ډوب
و، بیا یې زهرا ته وویل:

— خوري!

زهرا:

— وایه ورور جانه، څه دي؟

نصیب:

— ته ولې له امیره بدېږي؟ ولې له هغه لري گرځي؟ حال دا
چې هغه ستا کوژدن دی او ستاسو واده هم ډېر نږدې دی.

زهرا حیرانه شوه:

— ولې داسې پوښتنه کوي؟ هو، امیر زما کوژدن دی، خو ته
هم خبر یې چې پلار مې ژوندی و، زه یې زما له اجازې پرته
کوژده کړې وم. اوس چې بابا نشته، زه دا خپلوي نه قبلوم او

نه هم ارزښت ورته ورکوم. ته دا خبرې مهرباني وکړه، د
امير يا انس په مخکې مه کوه.

نصیب:

— انس څوک دی؟

زهرا ناڅاپه ساکتې شوه، د خبرو سلسله يې ورکه شوه، بيا يې
ورو وويل:

— هغه زما ملگری دی، ته يې نه پېژني.

نصیب خپله خور په غير کې ونيوله او پر مخ يې ښکل کړه.

په همدې حال کې امير له لري ښکاره شو. څه يې په لاس کې
پټ نيولي وو، داسې چې له ټولو يې پټول. هغه د زهرا او
نصیب لور ته راغی او د زهرا ترڅنگ ډېر تنگ کېناست.
ورو يې وويل:

— دا واخلي، تاسې دواړه يې وخورئ.

زهرا کتل، امیر په لاس کې پاکټونه نیولي وو چې "حلال"
پرې لیکلي وو.

زهرا:

— دا څه دي؟ له کومه دي راوړي؟

امیر:

— دا مې د سیند غاړې ته د لرگیو تر منځ پیدا کړل. ښایي دا
د هماغې غرقېدلې بېړۍ د مسافرو خواړه وي. خو اوس خدای
مور ته راکړل. دا واخلي، پته یې وخورئ، خو پام وکړئ چې
نور خلک مو ونه ویني.

زهرا هم په بیره پاکټونه واخیستل او ځینې یې خپل ورور
نصیب ته ورکړل. امیر بیا د کښتې لور ته لاړ.

زهرا پاکتونه خلاص کړل. په ځينو کې برياني وريجي وي او ځينې کې نور خوراكي توکي، خو ډېری يې خراب شوي وو. ټول اوبو وهلي وو او خپل کیفیت يې له لاسه ورکړی و. زهرا لږ څه ترې وخوړل او ځينې پاکتونه يې پټ په بغل کې واخيستل او د انس په لور روانه شوه.

انس د لري پر يوه ډبره ناست و. جميل هم ورسره و. دواړه يو د بل سره خندل او د لرگيو تراشل يې کول. زهرا يوي او بلي خوا ته وکتل، لکه غله چې غلا کوي، بيا يې په چټکو قدمونو ورغله. لومړی يې سلام وکړ. هغوی دواړو په حيرانتيا ورته وکتل. زهرا چې مخکې يې مخ د حجاب تر شا پټ کړی و، اوس يې حجاب له مخه لرې کړ او انس ته يې نېغ سترگو کې وکتل. انس خپل نظر بل لور ته کړ، لکه له دې چې شرمېده.

زهرا په گيله منده لهجه وويل: "د سلام جواب خو راکه!"

انس سا وکړه او د سیند خوا ته یې وکتل. ورو یې وویل: "ته اوس څه غواړې؟ ما خو تا ته ویلي وو چې د خپل خاوند سره اوسه."

زهرا د هغه څنگ ته کیناستله، له څه ویلو پرته یې پاکتونه جمیل ته ورکړل. جمیل ورڅخه واخیستل او ویې پوښتل: "دا څه دي؟"

زهرا، چې انس ته یې کتل، جمیل ته وویل: "دا خوراکی شیان دي. پوښتنه مه کوه چې له کومه مې راوړي. بس ته او بناغلي انس یې وخورئ... او..." هغې خبره نیمه پرې کړه.

انس د هغې خوا ته مخ واړاوه او ویې ویل: "او څه؟"

زهرا ورو وویل: "پرېرده، یوه ورځ به پوه شي." زهرا بیرته شاته ولاړه، غوښتل خپل پخواني ځای ته لاړه شي، خو انس ژر د هغې لاس ونيولو او ځان ته یې کش کړه.

ویل یې: "غوره انجلي، ستا خاوند ډېر بد مزاجه سړی دی. نه غواړم چې د هغه سره په لانجه کې شم، سمه ده؟"

زهرا خپل لاس په غوسه کش کړ، سترګې یې نورې هم غټې شوي، خوله یې د خبرو لپاره خلاصه کړه، خو بیا یې چوپټیا غوره کړه او روانه شوه. انس ورپسې کتل. زهرا د تیز قدمونو سره لومړی شاته وکتل، بیا یې خپل حجاب بیرته پر مخ تاو کړ او لاړه.

انس پر ډبره ولاړ و. تر هغې یې کتل څو چې زهرا د ډبرینو قمرونو شاته پټه شوه. بیا په غوسه کیناست او د لاس لرګی یې پر ځمکه وغورځاوه.

جمیل، چې پاکتونه خلاص کړل، خوراګي شیان ترې واخیستل، ځینې یې انس ته ورکړل او ځینې یې پخپله وخورل. خوله یې ډکه وه، خو بیا یې وویل: "بناغلي انسه! ته ولې دا انجلي دومره زوري؟ که زه ستا په ځای وای، همدلته به مې ورسره واده کړی وای."

انس خندا وکړه: "توبه خدايه! ته بيا هم شروع سوي؟ هلکه دا
ځای د داسې کارونو نه دی. ته نه وينې چې هغه خپل خاوند
لري؟ نه شرميرې، د بل مېرمنې پسې گوري؟"

جميل، خوله ډکه، ورو وويل: "راځه چې رښتيا درته ووايم،
د بل مېرمنې خوند د خپلې مېرمنې نه زيات وي. که باور نه
لري، ته يې يو ځل په لمنه وگوره! ولا خو دا زړه مي
غواړي چې دلته ځان د دې لپاره قربان کړم!"

انس جدي شو: "جميله! حد لري. پام کوه، کومه تېروتنه ونه
کړې. ستونزې مو لا زياتې دي، ته نورې جوړې نه کړې."

جميل موسک شو: "نه بناغلي انسه! دا واري به يا ته ورسره
نکاح کوي يا زه نه پرېږدم."

انس حيران شو، بيا يې له زوره وخنډل. جميل هم ورسره
وخنډل.

همدا وخت راج راغی او ویې ویل: "هلکانو! څنگه شو؟ د کبنتي لږه برخه پاتې ده، نوره چمتو ده."

انس، جمیل او راج درې واړه لرگي واخیستل او د کبنتي پاتې برخه یې جوړه کړه، خو کبنتي وړه وه، ټول خلک پکې نه ځایېدل. باید نیم خلک پکې سپاره وای.

دلته اختلافات پیدا شول. هر کس غوښتل چې کبنتي ته وڅېږي او نور پاتې شي.

راج په لوړ آواز وویل: "صبر وکړئ! دا باید په گډه پرېکړه وکړو!"

په پای کې دا پرېکړه وشوه چې ځوانان به پاتې کېږي او زړې ښځې به کبنتي ته څېږي. انس، امیر او جمیل ټول له کبنتي پاتې شول.

دوی د ځانونو ژ غورلو لپاره داسې پلان جوړ کړ چې کوچني لرگي يې سره وتړل، سوری يې پکې وکړل او رسی يې پرې وتړلې. بیا يې د کبنتي شاته پورې تړلې، لکه یوې کوچنۍ کبنتۍ ته چې ورته وي.

انس او جمیل دواړه پر یوه لرگي کببناستل.

مازیگر و. لمر داسې بنکاره کېده، لکه چې ځان د سیند لور ته غورځوي.

ټول کسان کبنتي ته وختل. شاته لرگي هم تړل شوي وو.

زهرا د کبنتۍ په څنډه ولاړه، انس ته يې له لرې کتل. زړه يې غوښتل چې انس هم کبنتي ته وخېژي، خو دا فکر بېخايه و. د ناستو ځای نه و، ټول ولاړ وو. پنځلس کسان په کبنتي کې وو او نور لس کسان پر لرگي سپاره وو.

حرکت پیل شو. کښتې یې د چوبکی په وهلو سره سیند ته داخله کړه. کښتې مخ پر وړاندې روانه وه، شاته یې تړلي لرګي هم روان وو.

د سیند منځ ته په خیر ورسیدل. خو دلته اوبه ژورې وې، څپې تېزې وې او خطر زیات و.

حُینو له واره چیغې کړې. بوډا هندو په غوسه وویل: "چیغې مه وهئ! خلک به خپل حواس له لاسه ورکړي او ټول به مړه شو! همت وکړئ، همت!"

جمیل چې د انس سره په لرګي و، وویل: "بناغلي انسه! تا کله هم فکر کړی و چې د داسې حالت سره به مخ شو؟"

انس، "يا ولا، هيڅ نه پوهېږم چې دا هر څه ولې داسې شول. ته هغه عرب ته وگوره، څنگه دعاگانې کوي!"

جمیل د هغه د خبرو په تعجب سره ورته وکتل. عرب سړی په کښتۍ کې ولاړ و، لاسونه یې پورته نیولي وو، سترگې یې پټې کړې وې او د "يا الله، يا الله" نارې یې وهلې.

انس وویل: "دا خلک همدلته الله یادوي، خو هغه وخت یې نه و یاد چې د دوبي یا نورو عربي هېوادونو په رستورانونو او نایت کلپونو کې به یې ډول ډول مزي، شرابونه او نور ناروا کارونه کول. اوس چې مرگ ته نږدې شوي، ماغزه یې سر ته راغلل."

جمیل د حیرانتیا نه وخنډل.

لمر ډوب شو. د سمندر په شنو اوبو کې تیاره خپره شوه. طوفان لا زورور شو، کښتۍ چپه و چپه کېدله، خلکو چیغې وهلې. بوډا هندو حېران ولاړ و، خبره یې له خولې نه وتله.

زهرا خپل ورور نصیب ټینگ په غیر کې نیولی و. ویننتان یې د باد له زور څخه یوې او بلې خواته اړېدل. هغه یوازې انس ته کتل، سترگو کې یې اوبسکې ډنډ وې، خو هېڅ یې نه ویل. یوازې یې انس ته کتل.

باد ډېر سخت و. هغه کسان چې په لرگیو باندي وو، هغوی هم یوې بلې خواته روان شول. د ځینو رسی و شکېدې او ځینې د کبنتۍ له کړېدو سره سم اوبو ته ولوېدل. ځینې نورو خپل ځانونه کلک نیولي وو.

زهرا چیغې وهلې: "انسه، انسه! کبنتۍ ته راشه!"

انس هڅه کوله هم ځان وساتي او هم جمیل. ناڅاپه یې د لرگی له یوه سر نه لاسونه خلاص شول او اوبو ته ولوېد.

جمیل سمدلاسه هڅه وکړه چې انس له اوبو وباسي، خو هېڅ فایده یې ونه کړه. کبنتۍ مخته لاړه، انس شاته پاتې شو.

جمیل خان هم بي اختياره اوبو ته وغورځاوه او د لامبو وهلو په مهارت سره انس ته ورسېد. انس يې له شا ونيو او د يوه لاس په لامبو وهلو سره يې خان کښتۍ ته راکاږه.

زهرا په لور غږ ژړل، چيغې يې وهلي: "انس! انس!" هغې د کښتۍ له خلکو مرسته وغوښته، خو هيڅ چا ورسره ملگري نه شول. هر څوک د خپل خان په غم و.

يوازي جمیل و چې خپل خان يې د مرگ له خطر سره مخ کړ، انس يې له اوبو پورته کړ.

په همدې وخت کې امير ور ته خپل اوږد څادر وغځاوه. جمیل څادر ونيو، دواړه د کښتۍ څنگ ته راوړسېدل.

انس توخي کاوه، اوبه يې تپري کړې وي. لږ وروسته ښه شو. امير ته يې لاس ورکړ، مننه يې وکړه: "زما وروره، تا زموږ سره مرسته وکړه."

امير هم لاس اوږد کړ چې د انس لاس کلک ونيسي. ناڅاپه
يو لوی ماهي له اوبو را توپ کړ او امير يې له ځان سره
اوبو ته کش کړ.

امير يوه لويه چيغه وکړه، او ورک سو. ټول حيران شول:
"دا بيا څه وسوه؟"

بل ماهي پر کبنتی برید وکړ، دوه درې کسان يې له ځان سره
واخيستل. هر څه گډوډ شول.

ماهيان يو نه وو. له هرې خوا بریدونه کېدل. په هر برید کې
يو يا دوه کسان له ځان سره وړل.

کبنتی سختې لورې ژورې خوړلې. اوبه يې دننه شوې. د
سمندر اوبه د وينې په شان سره بنکاره کېدې.

ماهيان چې آرام شول، هغه خلک چې له لرگيو نيولي وو،
ژر ځانونه کښتۍ ته راکش کړل.

زهرا له لري اوبو ته کتل، د خپل برخليک په دعا کې لاسونه
پورته کړي وو. د هغې ترڅنګ يوه بله زړه بڼه ولاړه وه
چې د خاوند او اولاد له لاسه ورکولو باندې ژړل.

ټول غلي ولاړ وو. هيچا شکايت نه کاوه. يوازي د خپل
نصيب او تقدير گيله يې لرله.

کله چې انس بېرته کښتۍ ته وخوت، زهرا هغه ټينگ په غږ
کې ونيوه او ژړل يې: "د خداى شکر چې ته روغ رمت يې."

انس هم زهرا ته ډاډ ورکاوه، او د امير وژل کېدل يې ورسره
شريك کړل. خو زهرا يوازي د انس لپاره ژړل، د امير
مرگ ته دومره خفه نه وه.

جمیل هم لوند او یخ ولاړ و، زامی یې سره لړزېدل. انس اطراف ته وکتل، هغه چاغ عرب یې نه تر سترگو کېده. پوښتنه یې وکړه: "هغه شیخ څه شو؟" ورته وویل شول: "هغه هم یوه ماهي له ځان سره بوت."

انس جمیل ته وویل: "تا ولیدل چې څوک د الله سره ریښتیني اړیکه ولري، هغه ژغورل کېږي. خو هغه خلک چې یوازي د ضرورت پر وخت الله یادوي، دا یې حال دی."

زهرا د انس له غیږي خلاصه شوه او آرامه په یوه کونج کې کیناسته، فکرونو کې ډوبه وه.

انس او جمیل ورته ولاړ وو، نصیب انس ته وویل: "زما خور ته پام کوه. هغې ستا لپاره دومره وژړل چې د خپل پلار لپاره یې هم داسې نه وو ژړلي."

انس يوه ترخه موسکا وکړه، خو هېڅ يې ونه ويل. جميل ورته وويل: "هلکه دا مينه ده! مينه انسان يا بربادوي، يا داسې ابادوي چې خپل ځان او نور جهان هم هېر کړي."

انس وويل: "جميله، دا څه چټيات وايي؟ نه گوري هغه په څه حال کې ده؟ ته اوس د مينې خبرې مه کوه، که نه..."

دلته راج خبره پرې وکړه: "د ستورو د حرکت له مخې وایم چې مور وچي ته نږدې شوي يو. لږه لاره پاتې ده. استقامت وکړئ، بگوان به مور تر منزل ورسوي."

جميل په قهر د راج خواته وکتل او ورو يې په پښتو وويل: "دا د بگوان زوی وگوره! لکه چې زمونږ لارښود دی! که بگوان دومره زور درلودای، نو دا طوفان به يې د راج له سره ليري کړی وای."

انس وخنډل: "جميله، دا څه وايي؟ د بل کس په دين ملنډې مه وهه. که هغوی ستا خبرې واورې، هغوی به هم زموږ دين ته ملنډې ووهي. دا ښه کار نه دی."

جميل وخنډل: "سمه ده ښاغلي! ته خو ما هر وخت ملامت گڼې. دا حساب به يوه ورځ درسره خلاصوم!" دواړو وخنډل.

دا خونړۍ او له وحشته ډکه شپه هم ورو ورو تېرېدلې. هر کس نوې هيلې او اميدونه درلودل چې سبا به څه ورسره کيږي.

سپوږمۍ د آسمان په منځ کې ولاړه وه. يو ډول روحاني سکون او اطمینان يې خپور کړی و.

خو د هر چا په زړه کې لا هم د وپړې لمبې بلې وې، که څه هم هېچا يې د اظهار جرات نه درلود.

شپه روانه وه.

● پنځمه ورځ

د سهار سپېده سر رابنکاره کړه. د لمر وړانگې د خړو وریځو تر شا داسې ښکارېدې لکه د وینو سور رنگ.

انس، جمیل، او زهرا ټول یو ځای په کښتۍ کې ویده وو. نصیب د انس په زنگون نرم لاس کېښود، ورو یې وویل:
"انسه، پاڅه."

انس ورو سترگې خلاصې کړې. شاوخوا ځینې خلک لا هم ویده وو او ځینې څېرانه، د تعجب نه یې سترگې غټې خلاصې وې.

انس ژر راپاڅېد. څلور خواوې یې وکتلې. یوازې سمندر وو. هرې خواته اوبه وې، بله هېڅ نښه نه وه.

انس سترگې راوختې، وارخطا د راج خواته ولاړ.
"راج! راج!"

راج د کښتۍ په مخ کې ناست و، لرگي يې په اوبو کې وهه
چې کښتۍ روانه وساتي. نا امیده يې انس ته وکتل:
"زويه، راغلي؟"

انس وويل: "هو راغلم. راج، مور چيرې يو؟ تا ويل چې وچې
ته ډېر نږدې يو. دلته خو يوازي اوبه دي!"

راج سر ښکته کړ، ژور نفس يې واخيست. "نه پوهېږم. خلکو
ته به څه ځواب ورکړم؟ زما په تجربه ما ويل چې وچه نږدې
ده... خو داسې نه شو. اوس زه څه وکړم؟" بيا يې په تندي
لاس ولگاوه، سخت يې ځان ملامت کاوه.

انس ورته وويل: "کاکا، دلته هېڅوک ملامت نه دي. که دوی
بله لار پېژندله، ضرور به يې ويلي وه. دا کار چې مور وکړ،

سم و. که به وژل کېدو، ټول به وژل کېدو. یوازې دوی نه. تا اوس هم د ټولو لپاره هر څه کړې دي. دا چې تا خطا کړې، دا کومه خبره نه ده. دا د الله خوښه وه چې همداسې وشي."

راج سر لا هم بنکته نیولی و، فکرونو کې ډوب و. انس له هغه څخه لرې شو، بېرته زهرا، جمیل او نصیب ته راغی. درېوآره ناست وو.

د جمیل تندي د پخوا نه هم زیات گونځن شوی و. هېڅ یې نه ویل، داسې بنکارېده لکه خپه وي.

انس ورته کیناست، موسک شو، ویل: "څنگه یاست؟ شپه مو بڼه تېره شوه؟"

له ټولو نه مخکې زهرا وویل: "هو، مننه، ستا هم شپه پخیر سوه؟"

انس حُواب ورنه کړ، جمیل ته یې وکتل.
"بیا ولې ستا تندي حُمکې ته ټیټ دی؟"

د انس په دې خبره ټولو وخنډل.

جمیل وویل: "نه... بس، د پخوا وختونه مې رایاد شول."

انس وخنډل: "ششه! څه فکر دې کوه؟"

جمیل وویل: "هغه ورځ مې یاده شوه چې ته زموږ دفتر ته راغلی وې... څومره رعب دې درلود! ټول کارکوونکي به در نه وپریډل. اوس وگوره، زه او ته لکه ملگري، یو حای یو."

انس موسکې شو: "جمیله، زما هېڅکله نه غوښتل چې څوک زما نه وویریږي. زه یوازې لږ جدي وم، خبرې مې کمې کولې. که څوک غواړي چې د خلکو په زړونو کې هیبت ولري، نو باید خبرې کمې کړي او هر چا ته د ارزښت لوړ

قیمت ورنه کړي، ځکه دا د ځان د ارزښت کمولو سبب کېږي.
خیر، اوس خو زه او ته ملګري یو، لکه دوه لاسونه چې د
یوې موخې لپاره کار کوي."

جمیل د خوشحالی نه و خندل، انس یې په غېږ کې ونيولو.

په همدې وخت کې نصیب خپلې خور زهرا ته اشاره وکړه
چې څه ورته ووايي.

هغوی چې ورته وکتل، د زهرا له سترګو اوبنګې بهېدلې.

جمیل وارخطا شو: "څه شوي دي زهرا؟ بیا ولې ژاړې؟"

زهرا ورو وویل: "هیڅ نه. یوازي مې خپل پلار رایاد شو...
زړه مې لږ راته ډک شو... دا ځنګه یواځې پاتې شوم."

جمیل د انس لاس د هغې پر اوږه کېښود، په خواخوږۍ یې وویل: "ته یواځې نه یې. ستا سره انس دی، ستا ساتونکی دی، ستا خادم دی."

انس ناڅاپه خپل لاس ژر کش کړ، موسک شو: "جمیله! ته څه کوي ها؟"

جمیل وخنډل.

هماغه وخت د چا غږ شو: "هلئ کښتی تم کړئ، مرسته وکړئ!"

ټولو د هغه کس خواته وکتل. دا راج و چې غږ یې کړی و. انس ژر کښتی ودروله.

انس هم بیرته وکړه، چاته یې لرگی ورکړ او د کښتی په درولو یې پیل وکړ. ټولو هڅه کوله چې کښتی ودروي. مخکې یو ټاپو ښکاره شو، هلته ټول تم شول. کښتی یې ودروه او په رسی یې وترله چې نه لاره شي.

تاپو ته ورو ورو رابنکته شول. یو تن وویل: "مور ولې دلته راغلو؟ باید وچې ته ځانونه ورسوو."

راج ځواب ورکړ: "ځکه چې دلته لږ خوندي یو، باران کېدونکی دی. وریځې په چټکۍ زموږ خوا ته را روانې دي. خو دلته ونې شته، شاید د طوفان څخه خوندي شو."

خو هغه کس ورته غوسه شو، ویې ویل: "تا خو مخکې هم ویل چې وچې رسیدو ته نږدې یو، نو ولې ونه لاړو؟ ته دروغجن یې، ته ټگ یې، بی عقله هندوستانیې!"

راج ژر ورته په غوسه وویل: "زه که بی عقله یم که نه، خو ته ولې ټول هندوستانیان یادوي؟ ته پاکستانی یې که څنگه؟" هغه کس وخنډل: "هو، زه د بنکلي او پراخ پاکستان یم."

جمیل نور صبر ونه کړ. له ځایه راپورته شو او هغه کس ته یې سوک ورکړ. د هغه په مټ او اوږه یې غاښونه ولگول، خو هغه کس هم جمیل ته سوکان ورکاوه. جمیل بیا هم نه پرېښود، ښه ټینک غاښونه یې پرې ولگول.

ټول ورغلل چې دواړه جدا کړي. کله چې هغوی جلا کړل، د جمیل خوله له وینو ډکه وه.

انس په حيرت وپوښتل: "دا ته يې په سوک و هلي يې که
څنگه؟"

جميل وخنډل: "نه، دا د ده ويني دي، داخو مې غاښونه ورته
لگولي دي،!"

انس ته ډېره خندا ور غله، خو ځان يې کابو کړ، ځکه پوهېده
جميل اوس هم جدي غوسه دی.

جميل، انس، زهرا، نصيب او نور څو کسان سره يو ځای
شول. جميل ورو ورو ورته وويل: "پاکستانيان لا د افغانانو
زور نه دی ليدلی. اوس مې ژوندي خوړل، خو بخت يې ښه
و."

لږ وروسته وريځې ولاړې او باران هم ونه شو. د راج اټکل
خطا شو. يواځې تندر او برېښنا وه. ټول د ونو او شاخو لاندې
پټ شول.

زهرا د وپړې نه انس ته ورنږدې شوه، غوښتل يې انس غږ
کې ونيسي، خو انس ځان ترې ليرې کړ او ځان يې گوښه کړ.

ټول غلي ناست وو، يو بل ته يې بي له خبرو کتل.
ناڅاپه يو دروند غږ شو. تندر شو، او ونې ځينې راچپه شوي.
برېښنا وه چې ځمکې ته ولوېده او هممهاله اور بل شو. اور
ونو ته خپور شو. يوه ونه لاندې يو کس هم و، چې همالته
وسوځېد او مړ شو. خو دا خبره نورو ته عادي ښکاره شوه؛
ځکه دا وروستيو کې داسې مرگونه هره ورځ کېدل.

راج خپل زيرکتيا وکاروله: "هلئ هلكانو، اوس چې اور شته،
کبان ونيسئ او ښه کباب يې کړئ. خواړه به مو شي!"

دا خبره چې واورېدل، ټول پاڅېدل. ويره او تندر يې هېر
کړل. هر يو هڅه کوله چې ډېر کبان ونيسي.
څو شيبې وروسته، جميل يو غټ ماهی نيولی و. ژر يې انس
ته نارې وکړې: "ښاغلي انسه، ښاغلي انسه!"

انس چې ورغی، جميل ماهی له لکې نيولی و، او ماهی سمندر
ته زورونه ورکول — ژوندی و.

انس ژر د یوې ونې خانګه ماته کړه او څو ځله یې ماهی پر سر وواهه، تر څو بې هوشه شو. ماهی یې په دوه کسانو راپورته کړ او درې ځله یې پر ځمکه وویشت، تر څو یې حلال کړي.

بیره یې وکړه، ماهی یې د ونو اور ته یووړ. ځینې برخې یې خامې پاتې شوې، ځینې وسوځېدې، ځکه د پخلي وسایل نه وو.

خو خیر، تر غرمې پورې ټولو خواړه وخورل. خپټې یې مړې شوې. نور هم د ماهیانو غوښې یې له ځان سره واخیستې او بیا کښتۍ ته پورته شول.

ماز دیگر شو، له لرې وچه ځمکه ښکاره شوه. ټول له خوشحالی نه ټوپونه وهل.

وچه ته چې ورسېدل، ولیدل چې دا یوه پراخه دښته ده؛ نه کلي شته، نه کورونه. لمر هم ورو ورو د سمندر پر لور ډوبېده، او د شپې تیاره خپره شوه.

په شپه کې هم روان وو، ځکه ټولو اوس بڼه انرژي تر لاسه کړې وه.

زهرا د انس تر څنگ روانه وه. ورو یې وپوښتل: "ایا مور به خپل هېواد ته ژوندي ورسېږو؟"

انس وخنډل: "هو، ولې نه، ته کوم شک لري؟"

زهرا ساه واخیسته. په مات زړه یې د انس لاس ورو ونيو، سر یې د انس اوږه کېښود. ورو یې وویل: "شک لرم، خو که ته راسره وي، نو زه هیڅ وېره نه لرم."

انس غلی شو. نه یې ویل چې له اوږې مې ځان لرې کړه، او نه دا چې لاس مې خوشی کړه. داسې ښکارېده چې دوی د مینې منځنۍ پړاو ته رسیدلي دي.

انس د اوږدې چوپټیا وروسته وپوښتل: "تاڅومره زده کړې کړې؟"

زهرا ځواب ورکړ: "زه اوس په یولسم ټولګي کې وم."

انس بيا وپوښتل: "ستا عمر څو دی؟"

زهرا: "زه دوه مياشتې مخکې اولس کلنه شوي يم. زما ورور پنځلس کلن دی."

"ته څو کلن يې انس؟"

انس: "زه تقريباً پنځه ويشت کلن يم. له همدې امله ستا څخه لږ لري پاتې وم، ځکه زما او ستا عمر کې فرق شته. بڼه دا ده چې خلک د خپل همزولو سره ژوند وکړي."

زهرا وخنډل: "د يوي نجلۍ لپاره خاوند همزولي نه دی شرط. عقل، وجدان، احساس او د دواړو خوښه مهمه ده. امير زما همزولي و، خو ما هغه خوښ نه درلودې، ځکه هغه بې غيرته او بې احساسه انسان و. خو دلته يو څوک شته، چې زه د زړه له کومي هغه خوښوم..."

خو دا يې نه شوای ويلی، ځکه د پښتنو رواجونه او حيا دا اجازه نه ورکوله.

انس هم پوه شو چې د چا خبره کوي.

راج غږ کړ: "که ستاسو خوبنه وي، همدلته شپه تېروو. د هوا درجه بڼه ده او خطر کم ښکاري."
ټولو سره موافقه وکړه.

زهرا د انس له اوږې سر لري کړ، لاس يې خوشي کړ.
نصیب او جمیل د دوی تر شا روان وو او خپلو کې خبرې يې کولې.

زهرا د خپل ورور نصیب خواته لاړه او ورسره يې خبرې وکړې.

انس ورته وويل: "زه هلته ویده کېرم." یو ځای يې وښود. "که څه ستونزه وي، مور ته ووايه."

زهرا سر و خوځاوه. انس ولاړ، خو بیا بیرته راوگرځېد. په شرمېدلي لهجه يې وويل، سترگې يې ځمکې ته ټیټې کړې:
"که تاسو دواړه – ته او نصیب – هم زموږ ترڅنګ ویده شئ، ستونزه نه شته."

انس لار، د جمیل ترڅنگ کیناست. دواړو مجلس کاوه، خو دواړه ژر ویده شول.

لږ وخت وروسته انس خپلې سترګې خلاصې کړې. څنگه یې چې کتل، زهرا یې څنگ ته پرته وه. هغه تر اوسه نه وه ویده شوې. اسمان ته یې کتل. لاسونه یې پر سینه ایښي وو، ساه یې ورو، خو ژوره روانه وه، لکه د زړه په تل کې چې کومه نابنده ویره یا امېد پټ وي.

انس ورو وویل: "چې نور یې وانه وری... مننه چې زما خبره دي ومنله."

زهرا د هغه خبرې ته ځواب ورنکړ. یوازي یې ورو وویل: "وګوره... اسمان څومره ښکلې دی! کهکشانونه، رڼاګانې... د الله د قدرت یوه عجیبه منظره ده."

انس هم ورو وویل: "هو... ډېر ښکلې دی..."

هغه ورو د زهرا پر لاس خپل لاس کېښود. زهرا د ده خواته وکتل. د انس ساه چټکه شوې وه. سترگې يې ځلېدې. خو څه يې نه ويل. لکه د زړه خبره چې پر ژبه نه راځي.

زهرا لږ واوښته، مخ يې پوره د انس خواته کړ. څه شيبه دواړه يو بل ته غلي کتل، لکه د کلونو انتظار چې همدا شيبه وه، چې يوازې د يو بل سترگو ته وگوري.

زهرا ورو خپل کين لاس پورته کړ، د انس سترگې يې پټې کړې، په شوخ انداز يې وويل: "بناغلی انس... ویده شه! سهار بله اوږده لار ده. ستړياوې دي. خوب پوره کړه."

انس له بندو سترگو سره موسک شو: "سمه ده... ستا امر په سر سترگو."

دواړه ورو ورو وځنډل. خو هغه خندا هم د فکرونو د ژورو سمندرونو نه راپورته شوې وه. لکه چې هر یو د خپل زړه دننه د مینې بې غږه خبرې کولې.

شپه ورو ورو تېره شوه... ستوري وځلېدل... کهکشانونه وڅرخېدل... او دا نړۍ همداسې خاموشه روانه وه.

• شپږمه ورځ

انس د خلکو د شخړو له غږونو سره له خوبه راویښ شو. سترگې یې پر انېستي او له ځان سره یې دا شعر ولوست:

"ستوماني مو لا د شپې وتلې نه وي،

چې مو بل ستړی سهار په انتظار وي."

پاڅېد، او د شخړې پر لور روان شو. هلته یې ولیدل چې یو شمېر کسان په راج برید کوي او حالت سخت ګډوډ دی. خلک سره راټول شوي وو، خو دښمن او ملګری نه معلومېدل. هر څوک بل څوک وهه.

انس ناڅاپه جميل وليد چې د يوه چاغ سړي پر نس ناست و، د هغه سترگې يې په گوتو کارلې او لوړ غږ يې کاوه:

"رزيله! دا سترگې به دې په گوتو در وباسم!"

انس منډه کړه او په قهر يې جميل ته وويل:

"څه کوي ليونيه؟"

هغه چاغ سړی راپاڅېد او انس ته يې سوک ورکړ، د انس له خولې وينې روانې شوې. دا ځل انس هم پر هغه سړي يرغل وکړ، دواړو – انس او جميل – هغه سړی دومره وواهه چې بې سده شو.

انس خپل ځان پاک کړ، او په تعجب يې وويل:

"دا څه حال دی؟ دا څه پېښه ده؟"

جميل، چې ساه يې بنده بنده اخیسته، وويل:

"بناغلی انس، دا جگره له هغه وخته پیل شوه چې د بگوان
زوی، راج، وو هل شو."

انس:

"کوم راج؟ هغه بودا راج چې له مور سره و؟"

جمیل:

"هو، هماغه! هغه یې بڼه سم وواهه!"

انس له قهره سور شین شو، په منډه د راج پر لور روان شو.
راج په وینو سور پروت و، پر غاړه یې لاس ایښی و، داسې
بنکارېده لکه چا چې ټینګه خفه ورکړې وي.

انس د هغه سر ته کیناست او پوښتنه یې وکړه:

"راج! څه پېښه ده؟"

راج هڅه وکړه چې خبرې وکړي، خو توخي پرېښود. جميل ژر اوبه راوړې او د راج خولې ته يې واچولې. جگړه هم پای ته رسېدلې وه، او شپږ تنه مړه پراته وو.

راج ورو وويل:

"زه نه پوهېږم ولې يې زه ووهم، بنايي د دې لپاره وي چې ما د دوی له نظره ناسمه لار غوره کړې وي... بنايي دا زما د بنو بدل وي..."

ټول خلک د راج شاوخوا راټول شول. مقابل لوری هم د جگړې له امله ټول وژل شوي وو.

يو زور سړی وويل:

"راځئ، خپل سفر ته دوام ورکړو. بايد ځانونه ورسولو."

ټولو ومنله. خو حالت داسې گډوډ و چې څوک نه پوهېدل څه وکړي.

له لري یو کلی بنکاره شو. یو کس خوشحاله شو او وویل:
"ژر شی! بنایي ژر بناړ ته ورسپړو."

ټول چټک شول. انس د زهرا تر څنګ روان و. یو کس ورځې
او ورته یې وویل:
"راج غواړي تاته څه ووايي."

انس حیران شو، خو ورځې. جمیل هم ورسره و. راج، چې د
مرګ او ژوند ترمنځ و، په زوره وویل:
"زویه، دلته راسه..."

غږ یې کمزوری و، خو خبرې یې درنې وې:
"زه په ټول کاروان کې له تا پرته بل زړور کس نه وینم. بنایي
زه د لارې تر پایه ونه رسپړم. خو ته باید د دې خلکو مشري
وکړې. زویه، که زه مړ شوم، زما مړی وسوځوه، او ایري

مې یوه سیند ته واچوه. دا زما وصیت دی... زما کورنۍ ته هم سلام ورسوه..."

انس غلی و، یوازي يې سر خوځاوه. د راج خبرې يې ژورې په زړه کې کېنولې. لږ مزل وروسته راج خپل وروستی سا ورکړ.

انس ژړل. جمیل حیران و:

"بناغلی انس! دا خو هندو و، ولې ژاړې؟"

انس، چې سترګې يې له اوبنکو ډکې وې، وویل:

"جمیله، مور ټول انسانان یو. که څه هم هغه مسلمان نه و، خو له مور سره يې مرسته کوله. د هغه انسانیت ته درناوی پکار دی. هېڅوک باید د چا په مرګ خوشحاله نه شي، ځکه مرګ حق دی."

جمیل:

"سمه ده، رښتيا وايي..."

انس وويل:

"نه، دا به دلته نه ښخوو. بايد د هغه وصيت پوره كړو. بايد يې وسوځوو."

ټول ورسره ومنل. يو كس وويل:

"نږدې يو كوچنی كور دی، هلته به يې وسوځوو."

جسد يې پورته كړ. كله چې هلته ورسېدل، معلومه شوه چې دا يو هندو بتخانه ده. هلته يو لوي بگوان وو، چې څو لاسونه يې لرل او اوږده شونډه يې درلوده.

ټول حيران ولاړ وو. وړې هم وو. د معبد خوا كې يې د ماهي پاتي شوني چې وه هغه يې وخورل.

ناخاپه د یو کس د پینو غږ راغی. یو پندیت راغی. هغه سپین
رنگي کرښې په تندي کړې وې او د بت مخ ته یې لاسونه
پورته نیولي وو.

انس ورځی، په اردو یې ورته وویل:

"وروره، مهرباني وکړه، مورن مسافران یو، زموږ الوتکه
لوېدلې ده، مرسته مو وکړه."

پندیت وویل:

"تاسې څوک یی؟ دلته څه کوی؟"

انس ورته کیسه وکړه. پندیت وویل:

"دلته پاتې شی، زه به خپلو خلکو ته خبر ورکړم."

ناخاپه یې د راج جسد ته پام شو. ویې ویل:

"دا څوک دی؟"

انس: «دا کس چې زموږ سره ملگری و، ستا سی د دین پیرو و. نوم یې راج و. هغه هم زموږ سره مسافر و، خو په لاره کې د یوې پیشې له امله مړ شو.»

هغوی راج ته ځیر شول، قمیص یې څیري کړ. د هغه د دواړو اوږو تر منځ یو عجیب نښه وه. پنډیټ وویل: «دا کس زموږ د کلي مشر و، دا هم هغه نښه ده.» بیا یې خپل قمیص پورته کړ، د هغه پر اوږو هم همدا نښه وه. پنډیټ لا هم وویل: «دی زموږ تر ټولو غټ مشر و، د لوی مندر پنډیټ و. زه همدا اوس ځم چې نور خلک خبر کړم.»

انس: «سمه ده، خو دا کوم ځای دی؟ د دې ځای نوم څه دی؟»

پنډیټ: «دا هندوستان دی، بهارت.»

انس: «کوم ایالت؟»

پنډیټ: «دا د چټیسگر ایالت دی.»

بیا پنډیټ لار، هغوی یی همدلته پرېښودل.

ټول حیران وو، خو ځینې له خوشحالی توپونه وهل. هغوی پوه شول چې نور دا خطرناک او له پېښو ډک سفر پای ته ورسید، هندوستان پسې پاکستان او بیا به افغانستان ته په خیر ورسې.

د ماښام سپوږمۍ له لري څخه ډېره ښایسته برېښېده.

جمیل وویل: «ښاغلی انسه، هغه کس خو لانه دی راغلی، ماښام شو. اوس به څه کوو؟»

انس: «والله نه پوهېږم، هغه خو ویل چې راحم. دا ځای هم لکه څنگه چې ما اوریدلي وو، عجیب او جالب دی.»

جمیل: «څه دې اوریدلي دي؟»

انس: «دا چتیسگر ایالت دی، دلته تر اوسه نه تکنالوژي شته او نه تمدن. دا خلک اوس هم د زرگونو کلونو پخوانیو رواجونو تابع دي. مور باید ژر تر ژره له دې ځایه ووځو، ځکه دلته نه تېلیفون شته، نه انټرنېټ، او نه هم د نورو سره د اړیکې اسانتیاوې شته.»

جمیل: «ممم، سمه ده، ستا خبره پر ځای ده، باید ژر تر ژره ولاړ شو.»

دوی همداسې خبرې کولې چې د آس د گاډي غږ شو. لږ وروسته یو گاډی راورسېد، له هغه نه اته یا لس کسان بنکته شول. د ټولو سره نيزې او رسۍ وې. هغه پندیت په لور غږ وویل: «په ارام ځانونه مور ته تسلیم کړئ، که نه، وژني مو!»

انس: «خو مور څه نه دي کړي! ولې مو وژنئ؟ تاسو باید
زموږ سره مرسته وکړئ.»

هغوی له هر طرفه دوی محاصره کړل. د دوی څخه یو کس د
تېښتې هڅه وکړه، خو یو هندو په نیزه وواهه. نیزه یې په نس
ورننوتله او له ملامه راووتله. همالته ځای پر ځای مړ شو.

د دغه حالت په لیدو ټول نور هم تسلیم شول.

انس له ځانه سره وویل: «دا څه بلا ده؟ له یوې بلا خلاص
شو، خو بله مخې ته راغله.»

انس بیا وویل: «پنډیته وروره، مور څه کړي؟ ولې مو
نیسی؟»

په داسې حال کې چې د دوی لاسونه او سترګې تړل کېدې،
پنډیټ وویل: «تاسو زموږ مشر، درپنډیټ، وژلی دی. اوس
باید د سزا لپاره ځانونه چمتو کړئ!»

جمیل غوسه شو: «ای د رزیل زامنو! نه وینئ چې موږ هغه
له ځان سره را وستلی و؟ که چېرې موږ هغه وژلی وای، نو
جسد به مو ولې را وړی؟ موږ ستاسو سره هېڅ دښمني نه
لرو، او هغه مو په ډېر احترام دلته راوستی دی.»

جمیل خبرې کولې چې دوه کسان پرې راوغورځېدل، یو یې
په سوکو وواهه او بل په لغتو. ټول یې د آس گاډي ته پورته
کړل، خولې او سترګې یې کلک ټینګې تړلې وه.

ټول غلي ناست وو، د یو ناڅرګند برخلیک په انتظار.

انس ته د هغه بوډا راج خبرې ور په یاد شوي چې ویلي یې
وو: «هیڅکله همت له لاسه مه ورکوه. هره ستونزه یوه لاره
لري. ته به هېڅکله هم ماتې نه مني!»

شپه ورو ورو تېره شوه. د نړۍ د خلکو لپاره دا شپه لکه د هر وخت په څېر وه، خو د دوی لپاره دا یوه خونړۍ او د وېرو لکه شپه وه.

• اوومه ورځ

په همدې شپه کې یې دوی یوه نامعلومه ځای ته راوستل. لاسونه او پښې یې تړل شوي وې، سترګې یې هم پټولي وې، هیڅ شی نه لیدل کېدل. تر سهاره پورې همداسې بند پاتې وو.

کله چې سهار شو، یو کس راغی او پوښتنه یې وکړه:
"ستاسو مشر څوک دی؟"

خو هیڅ چا ځواب ورنه کړ، ځکه یو خو د وېرو اردو نه وه زده، او بل ټولو خولې تړلي وې.

هغه کس د یو تن خوله خلاصه کړه او ورته ویې ویل: "د کوم ځای یې؟"

هغه وویل: "زه د پاکستان یم. ولې؟"

"ستاسو مشر څوک دی؟"

هغه کس ځواب ورکړ: "زه یم د دوی مشر."

په اصل کې دا کس د ځان ژغورلو لپاره دروغ وویل، چې خوشې شي او نور پاتې شي.

بیا هغه کس د ټولو خولې، لاسونه او پښې خلاصې کړې او سترګې یې هم ورته پرانیستې. ورته ویې ویل: "راځئ، ما پسې راشئ."

ټول ورپسې روان شول.

يوه پراخه ميدان ته ورسيدل. ډېر خلک هلته ولاړ وو. له لري څخه يې ورته کتل. يو ډول نارنجي بېرغونه يې په لاسونو کې نيولي وو. دوی په مراټي ژبه خبرې کولې، خو انس او ملګرو يې نه پوهېدل چې څه وايي.

هلته يو لوی پنديت ناست و، خوشاله يې غږ وکړ: "راشئ، راشئ! بڼه راغلاست، بڼه راغلاست!"

بيا يې وويل: "ستاسو مشر څوک دی؟"

هغه پاکستاني، چې ځان يې مشر معرفي کړی و، ژر ورمخکې شو او خوشحالی سره يې وويل: "زه يم، صاحب. کوم امر لری؟"

پنديت ورته وويل: "بګوان مور ته دا بخشش راکړی چې ته زموږ برخه شوي. مور هر څو کاله د خپلو قبيلو لپاره يو

مشر د ديوتا په درشل کې قرباني کوو. دا حل به ته دا قرباني
يې.

پاکستاني کس له ډاره رنگه واوښت او ژر يې وويل: "نه،
صاحب! زه د دوی مشر نه يم. ما دروغ وويل چې خوشي
شم."

پنډيت چيغې کړې: "ونيسي يې! په رسي کلک وتړئ چې ونه
تښتي!"

جميل انس ته غوسه سره وويل: "گوره! ما خو مخکې هم دا
سړی دروغجن او نمک حرام گڼلی و. ده زمونږ د ژغورلو
لپاره نه، بلکې د ځان لپاره دروغ وويل. اوس خپله مرگ ته
ولار."

پاکستاني له ډاره سترگې غټې غټې راکښلې وې، هيڅ يې
نه ويلای شو.

پنډیت ټولو ته وویل: "تاسې د دې لپاره نیولي شوي یاست چې تاسې زموږ مشر پنډیت راج راجپوتان وژلی دی. اوس به تاسې ټول د مرگ سزا اخلی. هره ورځ به یو کس د دیوتا لپاره قرباني کوو."

هغه پاکستانی یې د بت مخې ته بوتله او هلته یې سر له تنه جلا کړ. دده په مرگ ټولو خوشالي کوله او چیغې یې وهلې. بیا یې نور ټول بېرته هغې کوټې ته بوتلل، چیرته چې مخکې بندي وو.

په کوټه کې یو وړوکی کړکی وه، چې لږه رڼا به ورننوتله.

ټول چوپ ناست وو. زهرا د ډار او نا امیدۍ نه ژړل، او وې ویل: "ایا زما ورور نصیب به هم د دې وحشي هندو زامنو د دیوتا لپاره قرباني کوي؟"

انس ورته وویل: "نه، داسې به نه کېږي. همت ولره. هر مشکل حل لري. موږ به د دې مصیبت نه هم خلاص شو."

هغه د زهرا اوبنکې په خپلو گوتو پاكي كړې او په خپله غېږ كې يې ټينگه ونيوله.

يو كس انس ته وويل: "مور بايد د همدې كړكې نه وتښتو. بله چاره نشته، كه نه دوى به هره ورځ يو يو كس ووژني."

انس وويل: "هو، دا خبره سمه ده، خو دا كړكې خو ډېره لوړه ده. څنگه به پورته شو؟"

هغه كس وويل: "تر ماښام پورې به فكر وكړو، بيا به پرېكړه وكړو."

انس هم ورسره موافق شو.

زهرا، چې د انس په څنگ كې ناسته وه، اوس پوره همت له لاسه ورکړی و. د خپل مرگ انتظار يې کاوه. هغه لا اوس

هم ماشومانه طبیعت درلود. عمر یې یوازې اوولس کاله و. د انس غونډې زړوره او هوښیاره نه وه.

مانښام شو. ټولو دا پرېکړه وکړه چې یو کس به لاندې وي، دوهم به په هغه باندې، دریم به بیا د هغه سر ته پورته کېږي. دا ډول به یو د بل په اورو خپږي، تر څو چې یو تن کړکی ته ورسېږي. که چیرې نور هم پاتې وي، نو دوی به له خپلو جامو، خادرونو او رسیو نه یوه اوږده پټه جوړه کړي او نور هم پورته کړي.

عمل پیل شو. لومړی انس و. ټول یو د بل په سر وختل. ناڅاپه یې له کړکۍ نه ولیدل چې بهر یو ساتونکی ولاړ دی.

ژر بېرته راکښته شو او ویې ویل: "بهر یو کس ولاړ دی، اوس نه شو تښتېدلی."

څو شېبې وروسته یې بیا هڅه وکړه. دا ځل ساتونکی هلته نه و.

د دوی له ډلې تر ټولو پورته کس نصیب و، زهرا ورور.
هغه ځان له کرکې راواچوه. درب شو، خو ژوندی پاتې شو.
بیا بل کس هم ځان راواچوه. ورپسې زهرا، جمیل او نور هم
راواوښتل.

یوازي انس او دوه نور ملگري په کوټه کې پاتې شول. دوی
هڅه وکړه چې انس هم له کوټې وباسي، خو بلې خوا ته د
وتلو اسانتیا نه وه.

دلته نو د جمیل مغزو کار وکړ. فکر یې وکړ، د لرگیو
دروازه وه، یوازي یو قلفک یې درلود. قلفک یې خلاص کړ،
دروازه هم خلاصه شوه. ټول وځنډل. یو کس وویل:
"دومره آسانه وه؟ کاش چې له پيله مو قلف خلاص کړی
وای. ناحقه مو ځانونه په زحمت کړل!"

انس او دوه ملگري یې له کوټې ووتل. زهرا ورغله، انس یې
په غبر کې ونيو. انس ورته وویل:

"زهرا! دا ځای د تلو دی. ژر شه، ځان ورک کړه. که خبر شول، ټول به مو ووژني."

په حویلي کې یو د آس گاډی ولاړ و، هماغه گاډی چې دوی پرې راوستل شوي وو. انس غلی غلی ورغی. یو بل ملگری یې هم ورسره و. دواړو په پټه د آس رسی خوشې کړې. په یوه وار یې آس ته پنډه ورکړه. آس تیز وخوځېد او د دوی نورو ملگرو خواته ورغی.

ټول ژر ژر د آس گاډي ته وخوتل. د خدای شکر یې ادا کړ، چې له دې مصیبت څخه خلاص شول.

خو د آس د گاډي شور هندوان له خوبه راویښ کړل. هغوی هم یو بل آس گاډی او د خلکو پک کاروان پسې خوشی کړل او تعقیب یې شروع کړ.

ټول حیران وو، چې څه وکړي. هره لار چې دوی نیوله، هغوی پسې راتلل. جمیل وویل:

"د دې د خلاصون یوه چاره شته که نه!"

انس وویل:

"هو، باید یوه تدبیر وکړو."

دلته بیا د انس د عقل زرین چال وښوول شو. ټولو ورته سلام وکړ.

انس د آس گاډۍ یوه گوبنه خوا ته بوت. هلته ودرېدل. شپه وه. هندوان یوازې د دوی د آس په غږ پسې تلل. دوی یې نه لیدل، ځکه هلته هیڅ خراغ نه و. هندوانو د دوی گاډۍ و نه لید، او لږ مخکې له دوی تیر شول.

انس د آس لوری بدل کړ او بله لاره یې ونيوله. ټول له ویرې ډک وو، ځکه دا حالت د هر سړي غیرت ته ازموینه ورکوله.

شپه ورو ورو تیرېده. دا شپه د دوی لپاره د خوشحالی شپه وه، ځکه دوی نوې هیلې او امیدونه لرل. امید یې درلود چې د سبا له ورځې به خپل ښار ته ستیږي، خپل کور، خپل استوګنځی ته.

• اتمه ورځ

شپه تېره شوه او سهار راغی، خو دوی لا هم روان ول. کله چې لمر راوخوت، دوی له ډېر اوږد مزل وروسته له هغه ځایه لرې شوي وو. دلته یې پرېکړه وکړه چې لږ دمه وکړي، ځکه شپه یې په وېرې کې تېره کړې وه او هېڅوک هم سم نه ویده شوي.

د آس ګاډی یې داسې ځای کې ودراره چې شاوخوا شني ګیاوې وې، شاته یې یو وړوکی غر و، او یوې خواته یوه نری بهېدونکې ویاله روانه وه. دوی او اس اوبه وڅښلې او همدلته یې پراو وکړ. ټول ستړي شوي وو، هر یو هڅه کوله چې ځان ته مناسب ځای ومومي او هلته لږ استراحت وکړي.

نصیب د وړوګي غره سر ته ختلی و. نارې یې وکړې:
"بناغلي انسه، دلته راشه!"

ټولو د هغه خواته وکتل. انس وویل: "څه خبره ده؟ کومه بله
پېښه شوي ده؟"

نصیب وویل: "نه، دلته له نږدې یو کلی دی، هلته به لار شو
او ځانونه به خوندي کړو."

انس ځواب ورکړ: "سمه ده، خو لږ دمه به وکړو. آس هم
ستړی دی، مور هم لورې یو او بي خوبي هم زموږ مغزو ته
زیان رسولی دی."

نصیب بیرته راکوز شو، د خپلې خور ترڅنګ کښېناست.
جمیل هم ورسره و. جمیل وویل: "هلکه، تاسې نور خپلوان
هم لرئ؟"

نصیب وخنډل: "ولې نه لرو! شکر، هر څه لرو. ولې دا پوښتنه وکړه؟"

جمیل موسکې شو: "ښه خبره ده، نو کله چې ښار ته ورسېږو، زه به له زهرا سره د انس نکاح تنظیم کړم."

زهرا چې دا خبرې واورېدې، لږ موسکې شوه او مخ یې واراوه، داسې ښکارېده لکه لږ شرمېدلې وي.

نصیب هم وخنډل: "هو، زما خو خوبه ده، خو ښاغلی انس به یې هم ومني؟"

جمیل وویل: "منل او نه منل یې زما په لاس کې دي. اوس خو زما ډېر نږدې دوست دی، هره خبره مې مني. خو زهرا به یې څنگه مني؟"

نصیب زهرا ته وکتل. هغې په تعجب ورته کتل، د سترگو په اشاره یې پوښتنه وکړه: "دا څه وایي؟"

نصیب وخنډل: "هو، زهرا هم زما خبره نه ردوي. زه یې ورور یم."

زهرا له بنده څه ونه ویل، خو زړه یې له خوشحالی ډک شو.

لږ وروسته انس راغی: "نصیب، ستا خبره سمه وه، دلته واقعاً یو لوی کلی دی. ما هم ولیدل. د ماښام لپاره به هلته لاړ شو."

جمیل ورته وخنډل: "راځه، موږ هم ستا او د زهرا په اړه خبرې کولی."

انس شوخ نظر ور واچوه: "بیا دي کومو گلانو ته اوبه ورکړي دي؟ هلکه ته به نه سمیري!"

ټولو وځندل.

جمیل وویل: "راځه نصیبه، زه او ته به ویالو ته لار شو،
اوبه به وڅښو."

دواړه ولاړل. زهرا او انس یوازې پاتې شول.

انس وویل: "زهرا، دوي څه ویل؟"

زهرا موسکۍ شوه: "خبرې نه شم ویلی، خو... د زما او ستا
په اړه یې څه ویل."

انس لږ مخ جدي کړ: "ښه، دا څه موضوع ده؟"

زهرا لږه سا واخيسته، د شاوخوا په لور يې وکتل، بيا يې د انس لاس په خپل لاس کې ونيو: "هغه خو يوازي زما او ستا د خیر خبرې کولې. هغه څه ناسم نه دي ويلې."

انس موسکې شو: "زه پخوا له انجونو ډېر ليرې تلم. هېڅکله مې له بنځو سره دلچسپي نه درلوده، يوازي مې خپل کار او ژوند ته ځان وقف کړی و. خو له هغه ورځې چې ته مې ليدلې، نه پوهېږم ولې هر وخت غواړم تا سره اوسم، ستا سره خبرې وکړم. ځان مې ډېر کنټرول کړ، خو نه توانېدم. دا هم منم چې ستا عمر ډېر کم دی. زه د پنځه ويشتو کلونو يم او ته د ۱۷ کلونو يې، ډېر توپير دی."

زهرا وويل: "زه پوهېږم. همدا وجه ده چې ته ما ته گران يې، تا همپشه زما ساتنه کړې ده. زه په تا تر خپل ځان هم ډېر باور لرم. تا هر ځل زما ژوند ژغورلی دی."

دواړه يو بل ته موسک شول، خو لا يې خپل احساسات نه وو بنکاره کړي، ځکه نه وخت مناسب و او نه ځای.

مازديگر شو. آس هم ويده شوی و او بنه ارام يې کړی و. د ټولو ستړيا له منځه تللي وه. بيا ټول آس گاډي ته وخته او د خپل سفر منزل يې دوام ورکړ.

ماښام نږدې و، چې د دوی گاډی يوه کلي ته ورسېد. يو کس د خپل کور له بامه کتل، کله چې يې گاډی وليد چې د دوړو سره د دوی کلي ته را روان دی، ژر يې نورو ته غږ وکړ: "هلی! وگورئ څوک را روان دي!"

د کلي خلک د کلي دروازي ته راوتلي وو، د ميلمانو په ليدو يې خوښي وکړه. دوی ميلمه پال خلک وو، ختین کورونه يې لرل، هر کور کې به غواگانې، چرگې او نور حيوانات وو.

يو کس د دوی مخې ته راغی: "راشئ! تاسې ټول زما ميلمانه ياست. موږ د ميلمانو ډېر عزت کوو."

د دوی گاډۍ یې د خپل کور انگر ته داخل کړې. د هغه کس
مېرمن او دوه لوني هم وې. هغوی ټولو ته بڼه خواړه او اوبه
ورکړې.

هغه کس پوښتنه وکړه: "تاسې له کوم ځایه راغلي یاست؟"

ټولو یو بل ته وکتل، نه پوهېدل چې څه ځواب ورکړي. انس
تر لږ فکر وروسته وویل:
"موږ له سریلانکا څخه یو."

د کس تندي گونځې شو، ویې ویل:
"د سریلانکا خلک خو داسې نه وي، هغوی بله لاره لري.
تاسو خو د بلې لارې راغلي یاست."

هغه کس لږ څه شکمن شو. انس چې د هغه خبرو ته ځان
عادي ښکاراوه، هغه سړی بیا وویل:

"ستاسو کالي او ويښتان ولې دومره خراب او ککړ دي؟ لکه چې په مياشت کې مو حمام نه وي کړی."

په دې وخت کې د هغه کس ښځې وويل:

"پريزده يې، مسافر دي. ته يې په ويښتانو او کالو څه کار لري؟"

هغه کس وخنډل، لکه د خپلې مېرمنې خبره يې چې تاييد کړې وي.

انس وويل:

"ستاسې په کور کې هيڅ بت نشته، تاسو په کوم دين ياست؟"

هغه کس لږ فکر وکړ، بيا يې وويل:

"زه مسلمان يم، فکر کوم تاسو هم ټول مسلمانان ياست؟"

انس وويل:

"هو، الحمدالله مور ټول مسلمانان يو، او ډېر خوشحاله يو چې تاسو سره مو وليدل. کولی شئ مور بنار ته يوسئ؟ مور ته لاره نه معلومېږي."

سړي وويل:

"هو ولي نه! تر سهاره صبر وکړئ، زه به يې معلومات وکړم، يو نوی آس به درکړم چې تاسو ورسوي او يو کس به هم درسره مل شي."

ټول خوشحال شول، ځکه هر څه سم روان وو.

د ماښام ډوډۍ تر خوړلو وروسته سړي ورته وويل:

"مور خو يوازي دوه کوټې لرو، په يوه کې زه او مېرمن مې يو، په بله کې زما دوه لوني دي. تاسو به ..."

انس يې خبره پرې کړه:

"مور به په سراي کې ویده شو، هیڅ خبره نه ده، مور عادت یو."

سړي وویل:

"هلته به یخ وي، هوا خو سره ده."

انس وویل:

"بس ته یوازي څاډرونه راکړه، مور همهلته سم یو، دا یوازي یوه شپه ده، هر څنگه تېرېږي."

سړي وخنډل، ویل:

"رښتیا هم، مسافر ډېر ټینګ وي."

سړي ټولو ته په سراي کې ځایونه او بسترونه برابر کړل، او پیاوړي توسونه یې ورکړل چې تود ویده شي. ټول اته کسان وو.

انس په بستر کې پروت و، ستورو ته يې کتل. زهرا راغله، د هغه په څنگ کې يې ځان کېښود، ويې ويل:

"زما ورور هم ډېر شوخ دی، تر جميل يې هم شوخي کې اړولی دی."

انس وځنډل، ويل:

"ولې، څه شوي دي؟"

زهرا وويل:

"په زوره يې غوښتل چې زه او ته يوځای ویده شو، بل ځای يې نه پرېښودم."

انس وځنډل:

"هو، دواړه ډېر شوخ دي، خو هيڅ خبره نه ده، دلته خو راحتته يې."

هغې هم وخنډل. انس خپل لاس د زهرا د سر لاندې بالښت ته کښنود، زهرا خپل سر ورباندې کښنود. دواړه څه شپږه آسمان ته کتل. زهرا په اړخ واوښته، لاس يې د انس پر بدن واچوه. انس ژر شاوخوا وکتل چې څوک به نه گوري، بيا يې په غلي آواز وويل:

"ليونې! که چا ليدلي وای نو؟"

زهرا وخنډل:

"نو څه؟"

انس هم خپل لاس د هغې پر بدن کښنود، تر پوزې يې کش کړ، په شوخ انداز يې وويل:

"نو زه شرمېدم بيا..."

زهرا غلي شوه، يوازي انس ته يې کتل. دواړه ډېر نږدې پراته وو، د يو بل د بدن تودوخه يې احساسوله. انس ورو ورو خپل لاس د زهرا له اوږې د هغې نس ته يووړ، د هغې

د تنفس له امله يې نس پورته او کښته کېده. انس په شوخ انداز د هغې پر نس کرار چپلاخه وکړه، ويې ويل:

"دا ولې بنورېږي، ها؟"

زهرا وخنډل، په مينه ناک آواز يې وويل:

"که رښتيا درته ووايم، هر کله چې ته ما ته نږدې شي، زما سا چټکه شي، بدن مې ريردې شي، او خبرې مې ټولې هېرې شي، زړه مې درب درب وهي."

انس وويل:

"که غلطه ونه گڼي، غواړم ستا د زړه دربونه واورم."

زهرا:

"څنگه به يې اوري؟"

انس خپل سر د هغې د چپ سيني خواته يووړ، غوږ يې پرې کيښود. د هغې سینه ډېره نرمه وه، د حوانۍ لومړۍ پړاو و،

نو رښتیا هم د هغې د زړه دربونه یې په خپلو غوږونو
واورېدل. څه شپبه یې سر هلته ایښی و، بیا یې پورته کړ،
ویې ویل:

"زهرا، یوه خبره درته وکړم؟"

زهرا وویل:

"یوازې یوه؟ درې وکړه!"

انس وخنډل:

"خیر، پرېږده، اوس یې وخت نه دی."

زهرا:

"زه دې اندېښمنه کړم، ووايه نو!"

انس:

"نه، اوس نه وایم، هره خبره او هره کړنه خپل وخت لري."

زهرا:

"زه ستا د زړه هره خبره درک کوم، که څه هم ته یې نه وایې."

انس:

"رښتیا؟ نو ووايه چې ما څه غوښتل، ولې مې ونه ويل؟"

زهرا:

"سمه ده. تا ځکه ونه ويل، ځکه ته يو شرمېدونکی او چالاک یې. تا چې څه غوښتل هغه دا و."

زهرا خپل سر پورته کړ، خپل تندي یې د انس له تندي سره وښلوه، بیا یې د انس شونډې په ډېره نرمه او مینه ناکه مینه ښکل کړې، سر یې د انس پر اوږه کینود، سترگې یې پټې کړې، داسې لکه نور انس ته د مخامخ کتلو جرات ونه لري.

انس حيران ورته كتل، هيڅ يې ونه ويل، ځكه زهرا د هغه د زړه خبره درك كړې وه. انس څادر سم كړ، زهرا يې وپوښله، او تر سهاره پورې يو دبل سره غلي ویده وو. دا شپه هم د نورو شپو په څېر تېره شوه.

• نهمه ورځ

جمیل کله چې له انس او نورو څخه لږ لېرې شو، پام يې شو چې دواړه - انس او زهرا - يو بل غېږ کې نيولي ویده دي.

جمیل وخنډل او له ځان سره يې ورو وويل:

«درېغه څومره درواغجن خلک دي! راته وايي چې د يو بل سره هېڅ مينه نه لرو، خو وگوره، څنگه يو د بل په غېږ کې ویده دي.»

د سهار له خوا انس او نور ټول له خوبه راپاڅېدل. د محمد خان په کور کې يې د سهار چای وڅښلو. محمد خان، چې د دوی کوربه وو، وويل:

«اوس به موټر راشي. ما ستاسو لپاره يو موټر کرایه کړی دی.»

ټولو خپل اړين شيان راټول کړل او د موټر په انتظار شول. د غرمي لسو بجو ته موټر هم راورسېد - يو زوړ جیپ وو. ټول پکې کیناستل او د کلي له خلکو سره يې خدای پامانی وکړه.

انس جميل ته وويل:

«گوره، زموږ مسلمان که هر څومره غريب هم وي، خو د بل مسلمان سره حتما مرسته کوي.»

موټر روان وو. د لارې په اوږدو کې ډول ډول کلي او کښتونه تر سترگو کېدل، خو دوی خوشحاله وو. ټول نڅېدل او د خوشحالی واری يې په زړونو خورې وې.

جميل غلي انس ته وويل:

«بناغلی انسه! تا خو ویل چې زهرا سره هېڅ مینه نه لري،
خو ما پروڼ ماښام بل څه ولیدل!»

انس، چې سترگې یې مړې اچولې وې او له لږه گیله منده
لهجې سره یې وویل:

«رزيله! ته ولې زموږ پسي گرځي؟ ته خو له هرې خبرې
څخه ناسمه پایله اخلي!»

جمیل وخنډل:

«ما خو هېڅ هم نه دي ویلي، قسم خورم! خو سهار مو تاسو
دواړه یو بل په غېږ کې ویده ولیدئ. هلکه، دا زهرا خو به تا
ته جادو کړی وي!»

انس له شوخ طبعه سره وویل:

«جميله! زهرا ته زهرا مه وايه، ورينداره ورته وايه!»

جمیل له حیرانتیا خندا سره وویل:

«اهاها! بالاخره دې منلې! تا خو ويل چې زه له انجونو څخه
تل لپرې پاتې كېږم، خو اوس څه وشول؟»

انس له ملنډو سره ورته وويل:

«رزيله! ته خو زما دوست يې، ته هم همداسې اوسې! خو څه
وكړم؟ كه زه را زما پسې په زور منډې نه واى وهلي، نو
زه خو سم سړى وم، نو زه هم انسان يم، ملايکه خو نه يم!»

جميل وخنډل:

«بنه دې وکړل! زه را خو ستا سره رښتيا مينه درلوده، خو
بنکاره يې نشواى درته ويلای. بنه وشول چې هغه بدبخته
امير مړ شو. که نه، ستاسو اړيکه به هېڅکله نه وه جوړه
شوي.»

انس جدي شو:

«جميله! مخکې مې هم ويلي وو چې د چا په مرگ خوشحالي
مه کوه!»

جمیل وځندل:

«سمه ده، سمه ده! اوس بیا نصیحت مه کوه!»

موټر د اورگاډي تر تمخای راوړسېد. موټرچلوونکي وویل:
«دا اورگاډی به مو مستقیماً د ممبې ښار ته ورسوي، له هغه
خایه که چېرې غواړئ، هرې خواته تللی شی.»

انس له موټرچلوونکي څخه مننه وکړه او رخصت یې ترې
واخیست. موټرچلوونکي دوی ته نورې نقدي پیسې هم
ورکړې، ویې ویل:

«دا محمد خان راګرې دي، ویل یې چې دا پیسې دوی ته
ورکړه، چې په لاره کې له کومې ستونزې سره مخ نشي.»

ټول اورگاډي ته پورته شول. تر ماښام مخکې ممبې ښار ته
ورسېدل. دا یو ډېر اباد ښار وو، هرې خواته جګ جګ
تعمیرونه او ښکلي ښکلي ولاړې وې.

جمیل له شوخی سره انس ته وویل:

«بناغلی انسه! دلته به لومړی شاهرخ خان سره ملاقات وکړو، بیا به لار شو!»

ټولو وخنډل او لاره یې دوام ورکړه. ماښام ناوخته نوې ډهلي ته ورسېدل. دا هم یو نوی عصري ښار وو. مختلفو څراغونو او عصري کورونو د دوی پام ځان ته راواړاوه.

دوی ټول د ښار یوې قومندانۍ ته لارل او ځانونه یې معرفي کړل. قومندانۍ سمدلاسه ټولې رسنۍ خبر کړې. دوی ټولو ته د استوګنې لپاره هوټل ورکړ، او ورته وویل شول:

«په راتلونکو اتو ساعتونو کې به تاسو د الوتکې له لارې خپل وطن ته واستوو.»

په رسنیو کې د دې پېښې خبرونه مخکې له مخکې خپاره شوي وو. ویل کېدل چې د افغانستان د آریانا شرکت یوه

الوتکه غورځېدلې ده، مسافرين يې زيات مړه او لږ شمېر يې نادرکه دي.

د دوی په موندلو سره افغانستان ته هم خبر ورکړل شو. د افغانستان چارواکو دا خبر تاييد کړ او د مسافرينو د انتقال لپاره يې سمدلاسه اقدامات وکړل. دوی غوښتنه وکړه چې مسافرين دي ژر تر ژره واستول شي.

دا شپه د دوی لپاره تر ټولو خوشحاله شپه وه. هر يو د خپلې کورنۍ تصورونه کول او د خپل وطن د بوي په اړه سوچونه.

● لسمه ورځ

سهار اته بجې و، ټول ويښ وو. ورته وويل شول چې هوايي ډگر ته به وړل کيږي.

ټول يې هوایي ډگر ته بوتل شول. یوه الوتکه ولاړه وه چې دوی ورته منتظر وو.

زهرا ویل: «زه په الوتکه کې نه ځم، که موټر یا اورگاډي ته لاړ شو بڼه به وي.»

انس وخنډل او ویې ویل: «لېوني ځای ډېر لري دی، توکل پر خدا دي وي! راخته چې الوتکې ته ولاړ شو.» او له لاسه یې ونيو او الوتکې ته پورته شول.

پرواز وشو.

زهرا وویل: «ستا یاد دی، بناغلي انس، چې لومړی زه څنگه ستا په څنگ کې کښیناستم؟»

انس ځواب ورکړ: «هو، یاد مې دی، باور وکړه هغه وخت هم ډېر ښکلي معلومېدلې.»

زهرا وخنډل: «هر څه د يو بد خوب په څېر وو، شکر دی چې تير شول او مور ژوندۍ پاتې شوو.»

انس وويل: «هو الحمدلله! کېدای شي دا ټول د هغه لپاره وو چې زه او ته يوځای شو. زهرا سر د انس اوږه کې کينډو او دواړو وخنډل.»

انس ادامه ورکړه: «ما دا فکر کاوه چې دا لس ورځې زه د نړۍ نه بهر يم، په بله نړۍ کې گرځم. هر څه ډېر جالب وو، خو يوه لويه گټه مې وکړه، هغه دا چې ته مې پيدا کړې او د ژوند لويه لاسته راوړنه مې ترلاسه کړه، ته پوهيرې ژوند د يو روان بايسکل په څير دي که چيرې تا حرکت پريښود نو بيا حتماً لويږي او خوږيږي خو که چيرې تا حرکت کاوه تر منزل له رسيرې او سالم به ځي،

ستا ياد دي چې ډول ډول ستونزو سره مخ سوو مگر که چيرې مور همت د لاسه ورکړي وايي نو مور به خامخا د نورو په څير د ژوند سره مخه ښه کول.»

الوتکه څو ساعتونه وروسته کابل هوایي ډگر ته ورسیده. کله چې دوی له الوتکې ښکته شول، ډېر کسان د گلانو سره ولاړ وو. ځینې د زهرا خپلوان وو، ځینې د جمیل کورنۍ، او ځینې د انس د دفتر کارکوونکي.

ټولو یو بل غږ کي ونيول شول، مبارکي یې ورکړه چې ژوندۍ دي او سلامت خپل هېواد ته راستنېدل.

انس نصیب ته وویل: «هلکه، زما نمبر واخله، مور به بیا ستا کور ته درځو.»

نصیب پوښتنه وکړه: «سمه ده، خو د څه لپاره؟»

جمیل وخنډل او ویې ویل: «لېونیه د مرکي او د انجلي د غوښتلو لپاره درځي. نور بیا زهرا باید د انس ښځه شي.»

ټولو وځنډل او په خوشحالی کورونو ته لارل.

څو ورځې وروسته، زهرا او انس یو له بل سره واده وکړ او رسمي یې نکاح وکړ. دواړه یو بل ته خاوند او ښځه شول خو په دې واده کې ترټولو ډیره نڅا جمیل وکړل او جمیل رښتیا هم د انس تر ټولو ښه ملګري وو. انس خپلې هیلې او مینې ته یې په رښتیني عقیده او میرانه ورسیدل، نه په زحمت، بلکې په صداقت او محبت.

❖ پای.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**